ځانګړني:

د کتاب نوم:	په زخمونو کې سندرې
ویناوال:	ډاکټر ذبیح الله "حسن"
	hassandoctor2000@yahoo.com
چاپکال:	۱۳۹۱ل/2012 October
چاپ وار:	لومړی
ډیزاین:	ذبیح شفق

د پښتۍ ډیزاین: میرویس ظهوري

چاپځی

د دانش خپرندویې ټولنې تخنیکي څانګه

www.danishpress.com

په زخمونو کې سندرې

څلورمه شعري ټولګه

ډاکتر ذبیح الله "حسن"

غزل

راشه چې له زړه په مات اواز څه درته ووایم
نن به د رندانو په انداز څه درته ووایم

ګوتې به د څړیکو د خپل زړه په مراندو کېږدمه
پټ به د سلګو سلګو په ساز څه درته ووایم

زما په لېونتوب کې يې منطق راټوکولای دی
نور د خپلې مینې د اعجاز څه درته ووایم

ته به په ترپکو د بلې سر ته راوخېژې
زه به په سرو سترګو لکه باز څه درته ووایم

زه چې شومه ته او ته شوې ورک زما په خیالونو کې
بل د محبت جانانه راز څه درته ووایم

ته یې په کنډو چې تل دخپل ناز کرشمې کړې
زه به د (حسن) د زړه د نیاز څه درته ووایم

غزل

انځور دې مستقبل کړه د تدبیر په آیینه کې
ماضي یوازې ښکاري د تقدیر په آیینه کې

زه ستا مخ ته ولاړ او ژوند زما په تمه ناست دی
الفت کړم د تصویر غوندې اسیر په آیینه کې

لږ غوږ شه په ارام راته اشنا چې تصویرونه
ګډوډ شي د اوبو د تېز بهیر په آیینه کې

خود وایي به (حسنه) ملامت ستا پر شعرونو
هر عیب چې د تصویر ګڼي تقصیر په آیینه کې

تش نوم يې راته بیا تېر شوی ژوند مخې ته کېږدي
ښکاره لکه د شا چې شي تصویر په آیینه کې

پتنګ غوندې (حسنه) که پرې ځان سېځلی نه شي
خورې کړه رڼاګانې د ضمیر په آیینه کې

غزل

زموږ که له زخمونو د پرون لمنه ډکه ده
نن مو هم له څرېکو د ژوندون لمنه ډکه ده

ګوره له ګلکڅ نه د ښکلا، بحر د اوښکو مې
څومره له غورځنګ نه یې د یون لمنه ډکه ده

زړه مې ستا رمه د خاطرو په مخه کړې ده
بیا چې له تېږو نه ددې شپون لمنه ډکه ده

رابه وړي که خدای کول د سولې پتاسې پکې
نن که له سکروټو د پښتون لمنه ډکه ده

ستا که خورې څڼې پرېشانۍ په مخه کړي دي
زمونږ هم له سودا نه د جنون لمنه ډکه ده

ډېر به دې پر حُسن د وفا رنګونه وشیندم
لا خو مې د عشق د زړه چاودون لمنه ډکه ده

ډېر دې یې په زړه "حسنه" وخوړل درانه کاڼي
څومره دې لا نوره د بېلتون لمنه ډکه ده

یو شعر

شپه شوه تېره سپیدې وچاودې سحر شو
کیسه زما د زړه چاودون تمامه نه شوه

وې: اوږدې د بېلتون شپې دې چې شي هېرې
راشه نن دې په اوږدو څڼو کې پټ کړم

د حیا پردې به ورو ورو کړمه پورته
کړم خبرې به وړې زړه به مې غټ کړم

غزل

مانه یې د زړه د پرهرونو کیسې هیرې دي
ستا څنګه د زړونو د ټوپونو کیسې هیرې دي

بیا یې له تندي دې کوچېدلي د الفت نخښې
بیا له دې آیینې د تصویرونو کیسې هیرې دي

بس دی مه پوښتئ د اقتدار له بدمستانو نه
دوی نه د غورځنګ او بدلونونو کیسې هیرې دي

ستا د تشې خېټې له عذابه، به شي څه خبر
دوی چې اوس د لوږې د دردونو کیسې هیرې دي

څنګه به شریر پر شرارت باندې څوک پړ کاندي
مونږ چې د ضمیر د فریادونو کیسې هیرې دي

دا ده لا خو وایم په لوګن وخت کې د عشق غزل
څوک وایي؟ خوشبو نه د ګلونو کیسې هیرې دي

په زخمونو کې سندرې

بس ده سمندره د ژوند مه مو وېروه جذبې
زمونږ له دې څپو د توپانونو کیسې هیرې دي

وینم دې "حسنه" په هر شعر کې د احساس تصویر
چا وې:؟ له دردونو د زخمونو کیسې هیرې دي

که ارام یې دی د زړه راځنې وړی
خو سبب مې د ژوندون هم محبت دی

یوه ګړۍ مې پخپل ځان پورې حېران کړې
بل ساعت مې مضطرب زړه ته راحت دی

غزل

لېونی چې مې نن بیا د زړه موسم دی
د اشنا د مستانه نظر کرم دی

د بېلتون په جل وهلي بیابان کې
ستا د خیال د څڼو سیوری مې همدم دی

تور د عشق به مې له عشقه زړه تور نه کړي
چې هر دم راسره ستا د حُسن دم دی

چې په برخه د موږک شوه شپه د ژړندې
نو بیا چا وې: چې حاکم د کابل ګرم دی

خوشحالي مې د زړه کور ته راتلی نه شي
دروازې ته یې د مینې غم اړم دی

په رنګونو د لفظونو کې مې ډوب کړ
نور مې تش د زړه له وینو نه قلم دی

اتڼچیان یې د یادونو ورته ناڅي
بیا رایاد یې د خبرو زیر و بم دی

فرښتو یې تخیل دی لمسولی
هر غزل چې د "حسن" صنم صنم دی

څو شېبې مو چې د اوښکو باران تم شي
د سندرو قاتلان چړې راواخلي

مونږ چې کله هم قلم ته ګوتې وروړو
زمونږ د پوهې دښمنان چړې راواخلي

غزل

په سندرو کې به ورک یم په سلګو کې به مې غواړې
لټوې به بهارونه په وږمو کې به مې غواړې

په نیلۍ د خیال به درومې، په زړه موړ به یې له حاله
د وختونو په لوټ شوو قافلو کې به مې غواړې

لکه خوب دومره نږدې چې درته نه یم بې قرار یې
ګوره ژوند دی نو تر کومه په لېمو کې به مې غواړې

سندریز خوب به د مینې نیمه شپه یې پاڅولی
د رباب پردې به سپړې په نغمو کې به مې غواړې

د مَېنو د مچکو، انګازې د خرپ به اورې
له ګلاب به کړې پوښتنه په خوشبو کې به مې غواړې

زه "حسن" به درنه ورک یم، زړه د هر مَېن به سپړې
پلټې به یې دردونه په زخمو کې به مې غواړې

غزل

دا په ثواب که په ګناه مینه خوره وره شوه
خدایه نن بیا مې په ښکلا مینه خوره وره شوه

په خوله د شمعې د مزار مې کړئ خبر که مړ وم
چې په وطن لکه رڼا مینه خوره وره شوه

احساس مې وتراشل ترې یاره د شعرونو غمې
په کاڼي زړه مې چې دتا مینه خوره وره شوه

هره وینا د خلکو نیسم د موسکا په غېږ کې
ماته د تورو په معنا مینه خوره وره شوه

دا دی ادا مې کړ دتا د حُسن قرض جانانه
ستا چې په ناز او په ادا مینه خوره وره شوه

اوس یې نو وکاږئ په منځ کې په اسمان کې کرښه
اغیارو بیا په پښتونخوا مینه خوره وره شوه

ستا خو بدلېږي ارزوګانې دم په دم جانانه
زما خو په هره تمنا مينه خوره وره شوه

اغوندي ساندې د "حسن" هم سندريزې جامې
خدايزده په شعر يې چې د چا مينه خوره وره شوه

شي درپسې به ډېر ساړه اسويلي
د مخ پانوس کې سره لمبه ګرځوي

خامه جينۍ يې په دې نه پوهېږي
خامه خولګۍ په پخه شپه ګرځوي

غزل

وياړې که ته په دې ذلت په ډاګه
زمونږ خو خوښ دی بغاوت په ډاګه

په شنو ډالرو يې زړه وپرسېدو
اوس چې اقرار کړي د رشوت په ډاګه

وايي ژغورم خو دې له يوه ګاونډي
په بل دې پلورم که عزت په ډاګه

پرون يې ړيرو کې ريال ټولول
نن د شېطان کړي عبادت په ډاګه

د غلا له خونده يې بې برخې نه يو
بس کله کله کړو الفت په ډاګه

مونږ محبت په خوله راوړلی نه شو
دوی ځنګه کړي دومره نفرت په ډاګه

پرون دې وې: غم دې په اوښکو وینځم
نن مې د سر اخلې قیمت په ډاګه

"حسن" د زړه په اور شیندلې وینې
بس دی نور وایي حقیقت په ډاګه

مخ ته ورواغوندې جامې د موسکا
خو دې له سترګو پټې اوښکې درومي

ما درته وې: ناز دې په سترګو مه کړه
له غټو سترګو غټې اوښکې درومي

غزل

زړه درکوم زړه درنه غواړم درځم
نور مې له خپله ځانه لاړم درځم

د بېرته ګ په اراده نه درځم
لار د راتګ راپسې نغاړم درځم

چې د تلو غم ته اوښکې پاتې نه شي
نن په راتلو درسره ژاړم درځم

څوک دې ښکلا یاره لوستلی نه شي
د مینې ژبه کې دې ژباړم درځم

ډېر مې د هجر په یخنۍ وخوړې
تودو مچکو کې دې نغاړم درځم

نوم د "حسن" دې شي موسکا په شونډو
په پښتنه حیا دې ویاړم درځم

غزل

نن بیا درته د سترګو پښتنو اوښکې دروړم
محفل ته لکه شمه په لمبو اوښکې دروړم

اوړې به د لفظونو پرې درنې غوندې شي یاره
کیسو ته د بېلتون مې د لېمو اوښکې دروړم

پرده کړې پښتنې دي خو بس ستا دیدن لپاره
تڼاکو غوندې پټې د زخمو اوښکې دروړم

دا چا وې: چې اسمان وریځې د باد په څپو بار دي
دا زه یم د خپل غم په اسویلو اوښکې دروړم

لمانځم به دې لندنه په ژړا د مزدورۍ بیا
درځم درته ډالۍ مې د خولو اوښکې دروړم

پوهېږې پرهرژلي د دردمند په درد "حسنه"
پرهر ته له تڼاکو د تاکو اوښکې دروړم

غزل

هسې نه ته هم شې بیمار د سترګو
دومره مې مه اخله ازار د سترګو

د ژوند له ټولو منډو ترړو ځنې
تش راته پاتې شو غبار د سترګو

په طبیب ذهن مې چاره نه کېږي
زړه رانه واخیستو مهار د سترګو

چې اوبه هم څښو د مارغانو غوندې
له ویرې هر لور ته کړو څار د سترګو

انکار د خولې نه یې وي ټینګ ملګرو
د پښتنو پېغلو اقرار د سترګو

نن پرې راځي د نظارې ناوې یې
اوښکې شیندم ورته په لار د سترګو

اوس یې هر چاته اړولی نه شم
چا رانه وړی دی اختیار د سترګو

"حسنه" ګرځي پکې پېغلې هیلې
په اوښکو شین ساته ګلزار د سترګو

پیروي په پټو سترګو جهالت وي
بې شعوره د عمل تکرار عادت وي

معرفت چې ترې د خدای ترلاسه نشي
هسې لمونځ روژه بې روحه عبادت وي

غزل

جوړ کړم له یادونو د جانان تصویر په سترګو کې
اوښکې ظالمانې یې کړي وران تصویر په سترګو کې

بیا به مې ولاړه د یادونو آیینو ته وي
بیا مې چې غړېږي یو حېران تصویر په سترګو کې

ما هم غزلیز د غزلتورو په رنګونو کړ
تا چې راښکاره کړو د رومان تصویر په سترګو کې

ته وا چې باران په شنه اسمان اوري چې وخاندې
اوښکې دې چې جوړ کړي د باران تصویر په سترګو کې

ګوټ پسې کړم ګوټ تنده د مینې مې ماتېږي نه
راشي د مالګین حُسن میزبان تصویر په سترګو کې

څرېکې د نظر د پرهرونو مې خُمارې شوې
وینې دې جانانه د درمان تصویر په سترګو کې

نور یې پېغلتوب په پښتنه تقوا بې سپکه دی
وایي یې د مینې د ارمان تصویر په سترګو کې

نن که بې وسی لاس د پښتون پر خوله نیولی دی
وینم یې "حسنه" د توپان تصویر په سترګو کې

✵

چېرته توپان رااوچت کړی وي سر
ټوله فضا چې شي له شوره ډکه

خود به یې خېژي سرې لمبې له خولې نه
د چا سینه چې وي له اوره ډکه

غزل

نن دې په سرو شونډو پرونی خبرې چېرته دي
وایه ستا د مینې لېونی خبرې چېرته دي

وختل تر زړه مې د بېلتون د خاموشۍ ازغي
ستا د پسرلي حُسن غوټۍ خبرې چېرته دي

زما د زړه بېدیا به یې جارو چې په نغمو کړله
اوس دې هاغه مستې بوړبوکی خبرې چېرته دي

څنګه به یې مار د پېغلتوب په نڅا راولم
نور مې په غزل کې د مستی خبرې چېرته دي

زما به چې د شین زړه په ورشو کې په ټوپونو وې
هغه ستا بې باکې غرځنی خبرې چېرته دي

پو به یې لمبې چې په رګونو د "حسن" کې کړې
ستا د پېغلتوب هغه سپرغی خبرې چېرته دي

کابله څنګه درشم؟

خواږه یاران رانه په وار وار پوښتي
چې کابل جان ته، ته راځې ولې نه؟
د پردیسۍ خزان وهلي روح دې
ددې ګلشن په باد مینځې ولې نه؟

دوی مهربان دي لورېینه لري
زه هم ډېر ستړی یم منزل لټوم
لکه ورک وری له موره ګرځم پسې
د هر یو ښار غېږ کې کابل لټوم

خو ورته وایم چوپه خوله به څه کړم
خوږه پښتو به مې کنځله ګڼي
انګرېزي سوټ به اغوستل نه غواړم
خره جامه به مې شډله ګڼي

رانه هویت به په خپل کور کې پوښتي
په هره لار به قاتلان ولاړ وي
بوی به ترې راشي د افغان د وینو
لا به په سرو غوښو لېوان ولاړ وي

ما خو په بل شان وو کابل لیدلی
ها د موسکا او محبت ټاټوبی
خدایږده د چا نظر ایرې ایرې کړو
هاغه د پوهې او اهلیت ټاټوبی

اوس پرې راټول دي د نړۍ ټپوسان
له شمله ورو نه خالي پاتې دی
ها په اسیا کې د بازانو وطن
له سترګورو نه خالي پاتې دی

دې انقلاب ځپلي ښار ته چې ځې
په زورواکۍ به چارواکۍ ته رسې
لاس به دې ښه له خپلواکۍ نه مینځې
ځان به پلورې بیا به څوکۍ ته رسې

داسې بدل شوغل یې مول نه وهي
ګرځي په سوټ یا په پوځي جامو کې
اوس تښتوونکي بندیان غره ته نه وړي
اوس یې ساتي د وزارت کوټو کې

نه چوپ کېدی شم نه نا‌ندرۍ وهلی
د تجاوز له وکیلانو سره
ساده سړی یم معامله نه شم کړی
د واکدارۍ له مداریانو سره

نو ای! ملګرو دې مقتل ته نه ځم
چې چېرته کونډه چېرته وینم بوره
څوک پر صلیب د جمهوریت ځوړند دي
د چا سر غوڅ دی د جهاد په توره

ډېر معذرت غواړم درتللی نه شم
دا د وحشت ځنګل زغملی نه شم
د قام د لوټ تماشه نه شم لیدی
لغړ بدن نور ویلولی نه شم

غزل

نن بیا دې چې په شونډو بهانې راوړي دي
له میو نه دې تشې پیمانې راوړي دي

پروا مه کړه اشنا ستا د وصال هرې ګړۍ ته
په موټي کې د زړه مې زمانې راوړې دي

حضور ته دې جانانه بې سینګاره نه راځم
هر تار کې د ګرېوان مې دُردانې راوړي دي

اوس خود به بار وو د خر سېلاب په اوږو کډې
ناوې ته مو ملګرو آشیانې راوړي دي

دا زړي مې د څړیکو دي په وینو ټوکېدلي
په شعر کې مې چې کومې ترانې راوړي دي

نور مه څاره د حُسن تماشې ته د چا سترګې
"حسن" درته د مینې خزانې راوړي دي

غزل

ځوک به کړي د عشق کیسه زه به دریاد شم
شي حواس به دې لمبه زه به دریاد شم

په تصویر مې که د وخت دوړې خورې شوې
مخ ته ونیسه آیینه زه به دریاد شم

کوم ماشوم به په خندا محفل ته درشي
درته کړي به اشاره زه به دریاد شم

په ناخوالو به د ورځې ځان غلط کړې
خو خوره چې شي تیاره زه به دریاد شم

مورکۍ به دې پوښتي سبب د اوښکو
ورته پیاز به کړي پلمه زه به دریاد شم

ناڅاپي به له همزولو شې اوچته
لاس به کېږدې په سینه زه به دریاد شم

غزل

د ځوانۍ په هنګامو کې درته راغلم
لاس دې راکړه په تیارو کې درته راغلم

تاو پټې رانه ګلپاڼې د رخسار کړه
لکه اوښکې په ازغو کې درته راغلم

که هر څو وم بې باکی په مخه کړی
د حیا په بدرګو کې درته راغلم

د لندو شونډو په غېږ کې مې درټینګ کړه
د الفت په سرو لمبو کې درته راغلم

ټول رازونه مې د زړه پکې ښکاریږي
د سندرو په جامو کې درته راغلم

د سرور په مسرت کې به دې ډوب کړم
د غزل په پیمانو کې درته راغلم

وې: "حسنه" ته او خدای چې څنګه ښکارم
ستا د شعر په آیینو کې درته راغلم

✵

الوتلی یې د غم له ډاره رنګ دی
دا مې وینې دي چې بیا څاڅي له سترګو

دوه خوبونه پکې نه ځایېږي یاره
چې مې خوب ستا په راتګ پاڅي له سترګو

✵

ته چې د دښمن ترجماني کوې
څنګه بیا دعوه د شاعري کوې

اور او اوبه یاره یو ځای کېږي نه
یا به شاعري یا غلامي کوې

غزل

څه دې په زړه اوري په ما ګرانه! راته وایه
مړې اوښکې دې ځي ولې جانانه! راته وایه

راکړه راته زړه زه به حواس په واک کې ورکړمه
ګرانه دا سودا ده که ارزانه! راته وایه

څومره مې د زړه غمونه نور خړوبول غواړې
وایه د سرو اوښکو بارانه! راته وایه

زړه زما نور څه وو خو بس کور وو د هر چا د غم
ولې دې کړه دا جونګړه ورانه! راته وایه

څوک چې درته وړاندې شي په پټو سترګو شي پسې
څو به لار ته نه ګورې افغانه! راته وایه

ډېرې مو تر پښو د وچو هیلو پاڼې خاورې کړې
څه غواړې لا نور د جنګ خزانه! راته وایه

نه دې درنوم د روح اوړې په محبت ډېرې
شوې که کله هم یاره ستومانه! راته وایه

وژنم به شعور یا به د هر درد هرکلی کوم
کوم یو به "حسنه" وي اسانه! راته وایه

بس چاره یې ستا وي بېله زما بېله
چې له غمه شو بې تابه مونږه دواړه

زه لېمې کړم له رڼو اوبو نه تشې
ته جام واړوې د سرو اوبو په غاړه

غزل

ما له مودو دې کتل لار ته ګلې سترې مهٔ شې
راځه راځه مې د زړه ښار ته ګلې سترې مهٔ شې

شکر د روح بلبل دې راوړه اخېر ځاله ورته
زما خوشبو د غزلزار ته ګلې سترې مهٔ شې

زما پر جنون خو د ځوانۍ خاورې د زړه واوښتې
بیا هم راځې که دې مزار ته ګلې سترې مهٔ شې

بیا په وزرو د تیارو خیال ته راوالوتلې
په نیمو شپو د زړه ازار ته ګلې سترې مهٔ شې

کړې په نغمو کې له ګړنګ د رالوېدلو کیسه
غوږ شه د اوښکو مې ابشار ته ګلې سترې مهٔ شې

غوټې یې خلاصې کړم په غاښ که په بې صبره ګوتو
ښکلا دې راوړه چې دیدار ته ګلې سترې مهٔ شې

بیا دې ځولی چې د موسکا ډکه پر شونډو راوړه
څه دې راوړي "حسن" یار ته ګلې ستړې مۀ شې

یو شعر

اوس "حسنه" نـه منـې خـو وخـت بـه راشـي
کـړي بـدن بـه دې قـانع چـې لاړې زوړ شـوې

یو شعر

راځــه پــرې ومینځــو د زړونــو خیــرې
تــه دې کــوزه زه بــه پیالــه راواخلــم

غزل

لمر او باران غېږ په غېږ کېدل چې تـه مې ولیـدې
ما چې په خندا کې هم ژړل چې تـه مې ولیـدې

تش د زړه درزا که وای خـو ما بـه پټه کړې وای
ټول غړي د تـن مې رپېدل چې تـه مې ولیـدې

ستا نوي انځور ته مې لېمو کې ځای پیدا نـه کړ
تـول پکـې زاړه راغړېـدل چې تـه مې ولیـدې

زړه کـې مـې چڼلـې درتـه نـن ډېـرې خبـرې وې
خولې ته مې کولپونه ولوېدل چې تـه مې ولیـدې

څـومره مـې ژور ژور کاتـه پـه نـه کتـو کـې وو
ما چې ستا په لور نـه درکتـل چې تـه مې ولیـدې

ډېـر مـې تصـویرونه د "حسـن" پـه تصـور کـې وو
ټول له دې آیینې وکوچېدل چې تـه مې ولیـدې

غزل

ته به ټوکې کړې یاره کیسې به ترې نه جوړې شي
مه راوړه لاسونه تماشې به ترې نه جوړې شي

نور مې په ایرو کې د حسرت لاسونه مه وهه
سا به پکې پو کړې تلوسې به ترې نه جوړې شي

څه مې د سلګیو په انګار د اوښکو تیل شیندې
پرېږده چې ایرې شي سرې لمبې به ترې نه جوړې شي

نن که درته سپکه د ضمیر ملامتیا ښکاري
یاد لره ظالمه! زولنې به ترې نه جوړې شي

مه مروړېږه نور مې ځای نشته په ډک زړه کې
ته به کوې ناز خو فاصلې به ترې نه جوړې شي

مه تکراروه کړي لوظونه پرې "حسنه" بیا
پام کړه وارخطا به شي پلمې به ترې نه جوړې شي

غزل

تل غبار له ذهنه مینځم چې ځلاند یم
خپلوم نوي فکرونه چې لا تاند یم

بیابان غوندې نصیب مې دی په برخه
چې هر دم د بوړبوکۍ غوندې هڅاند یم

له هر لفظ نه مې خوشبو څاخي د فکر
لکه ګل په سلو ژبو ژبغړاند یم

که عالم مې کړي چوپړ ارام مې نشته
لکه یم په دې لویۍ کې هم څپاند یم

څه احساس د تنهایۍ به کړم "حسنه"
چې ملګری تل د نوي اند و واند یم

غزل

مه شرمېږه یاره د جذبو خبرې پاتې دي
پورته کړه باڼه د پښتنو خبرې پاتې دي

نشم شرنګولی د لندن د مېخانو پیالې
زما خو په غوږو کې د بنګړو خبرې پاتې دي

ما ورته ځولۍ د زړه تڼاکې ویرې کړي دي
څومره دې لا نورې د سلګو خبرې پاتې دي

نه شم درکتی نه غږېدی شم خوله مې وچه ده
ډیرې مې په زړه او په لېمو خبرې پاتې دي

شور به شي غوغا به شي که خوله یې هم ګنډلې وي
لا خو د "حسن" د زولنو خبرې پاتې دي

غزل

غم دې چې نه وي په دردونو کې به څه پاتې شي
زما د زړه په کنډرونو کې به څه پاتې شي

خدای دې لرې زمونږ د مینې درد اشنا کنه نو
ستا په غرور زمونږ په زخمونو کې به څه پاتې شي

خپلواکه ژوند مو سرمایه ده که مو دا هم بایلود
زمونږ د تاریخ په کتابونو کې به څه پاتې شي

ژوند مې ستا مینې ګلورین کړو یاره ته چې نه یې
ددې چمن په سرو ګلونو کې به څه پاتې شي

ښه ده ناخوالې دې احساس تخنوي دا که نه وي
"حسنه" ستا په غزلونو کې به څه پاتې شي

غزل

زمونږ سمندر ژوند باد و باران ته غوړولې غېږ
مونږ لکه ساحل چې هر توپان ته غوړولې غېږ

پوچ ذهن کې زیږې د مذهب او د توکم توپیر
مونږ د ژوند پړاو کې بس انسان ته غوړولې غېږ

سپک مې ګوندې درد لکه تڼاکې شي پر سرو اوښکو
تل مې چې اوښکن غوندې دوران ته غوړولې غېږ

پاتې یې د پلونو راته نخښې شي دوی وړاندې ځي
مونږه لکه لاره هر کاروان ته غوړولې غېږ

ژوند د ارزوګانو په تکمیل شي بیابان غوندې
ما ځکه تراوسه تش ارمان ته غوړولې غېږ

دا مسلک د مینې هم "حسنه" درجې لري
څوک یې مینه غواړي چا جانان ته غوړولې غېږ

غزل

برند به ورته ګورې په سلګو خبرې نه کېږي
نه کېږي ظالم ته په جرګو خبرې نه کېږي

راشه په مچکو چې د زړونو غوټې وسپړو
ټول عمر خو یاره په لیمو خبرې نه کېږي

چټ د غره پښتون وي خو چې کله ښار ته مخه کړي
هېڅ ورسره نور بیا په پښتو خبرې نه کېږي

وار وکړه زاهده! په قسم چې غږ دې نه اورم
شرنګ کې د پیالو خو د توبو خبرې نه کېږي

راشه چې د لمس په حس کړو ماتې د مودو تندې
هسې هم په یوه شپه کې د شپو خبرې نه کېږي

بیا به د خنجر ژبه راباسي په دې وخت پسې
بل رنګ ورسره د پښتنو خبرې نه کېږي

کېنه چې دمه دې بوړنېدلې تلوسې کړمه
یاره په راتلو کې خو د تلو خبرې نه کېږي

روح ته دې ورزده کړه د خپل وریت احساس د سوز ژبه
تش په خوله "حسنه" د جذبو خبرې نه کېږي

بې له تا یې له بل کار نه لاس اخیستی
لکه نیت چې مسافر وکړي وطن ته

له طبیب نه خلک چا دي منع کړي
په پلمه د ناروغۍ ورشه "حسن" ته

غزل

اوربل غوندې چې ستا مو پرېشانه زندګي ده
ښکارېږي چې له مونږه پښېمانه زندګي ده

یو پیټی د غربت دی چې له وخت سره درنېږي
بل بار مو په اوږو دا سرګردانه زندګي ده

فکرونو کې مې شور دی اندېښنې مې دې کړې ستړې
جانانه بې له تانه ډېره ګرانه زندګي ده

یو پت دی یو پښتون دی بل ازغي د وخت د جبر
بل دشته د غربت ده او ستومانه زندګي ده

درزا زمونږ د زړونو ده ښکالو د وخت، تیرېږي
د اوس لاس کې ګړۍ زمونږ جانانه زندګي ده

بس ستا دا ورانه مینه ده چې اوس هم پکې خاندو
کنه زمونږه نوره څومره ورانه زندګي ده

حېران يم چې به څنګه راکې بيا ساه تنوځي
په مونږ پورې خو دلته هم حېرانه زندګي ده

مونږ خپله په غېرت او په پښتو ده ګرانه کړې
چې ټيټ سر پکې ګرځې بيا اسانه زندګي ده

د خولې به يوه معافي يې په سلګونو مړي معاف شي
نن بيا د پښتنو څومره ارزانه زندګي ده

ډيوې مې د احساس په مړې کېدو دي تروږمۍ ده
"حسنه" څومره پاتې دې ناځوانه زندګي ده

يو شعر

په لټون کې د ساېل دي سرګردانه
پيرزوينې يې خورې په بحر و بر دي

يو شعر

په بيديا د زړه مې ويړې کړې غزلې
قافله د غزالانو پرې تيرېږي

غزل

پيدا مې ستړې مينې کړله لار په آيينه کې
ښکاره يې شو انځور ستا د رخسار په آيينه کې

اميد هم رانه لاړو بس شو پاتې ستا نظر ته
يو زه او بل مې درد د انتظار په آيينه کې

توپان د پيغلتوب چې پکې څنډۀ وهلې څڼې
په هر طرف يې خور کړ انتشار په آيينه کې

بدل که مې يو غم شو په غمونو زړه چې مات شو
نو څه خو تصويرونه شول کتار په آيينه کې

په ډک محفل کې څه ګورې په ځير ځير زما مخ ته
بربنډۀ به دې د مينې شي اسرار په آيينه کې

چې سره شوه له حيا ما هم کړې برندې سترګې ټيټې
نقاش شوم د رنګونو د اظهار په آيينه کې

بشکلا چې پکې ګوري او پردېس "حسن" ورياد شي
په سوړ اسويلي جوړ کاندي غبار په آيينه کې

*

پر خپلوانو چې هم پېټې شي نور څه وي
خو بس ووځي څو پوکي د سا له مړه نه

د حُباب غوندې به وچوې "حسنه"
د لويي هوس دې وباسه له زړه نه

*

لړ مو پرېږده چې خپل غم پکې راټول کړو
زمونږ ستر ګو دي د نم لمنې ويړي

ستا د ظلم روايات که لا ژوندي دي
ورته مونږ هم دي د زغم لمنې ويړي

غزل

زړه ته مې راشي پخوانۍ خبرې
چې چېرته واورم د مستۍ خبرې

هم به کړي تا هم به کړي ما لوخړه
بس د تعصب به کړو سپرغۍ خبرې

ته دې فارسي زه به پښتو وايمه
خو کړو به ياره افغانۍ خبرې

په نيمه شپه دې ورته وروستلم
تا چې ماښام کړې د سپوږمۍ خبرې

ترېنه ګلونه مې پر زړه غوړېږي
په ناز چې کړې راته غوټۍ خبرې

د شاعرۍ کافر کمال ته ګوره
له خولې مې باسي د ځوانۍ خبرې

هسې بړاس باسم د زړه "حسنه"
اورې مې څوک؟ دا لېونۍ خبرې

جوړه شوې له سلګیو او غوغا ده
ناآشنا چې ورسره ټوله دنیا ده

زړه د مور غواړي هر څوک نه پرې پوهېږي
زمونږ پر خوله باندې لا ژبه د ژړا ده

له ولس نه په لوړ فکر راټوکېږي
خو پر مونږ راتپل شوي رهبران دي

دا هم جبر د حالاتو دی "حسنه"
دا په فکر ماشومان چې مو مشران دي

غزل

دا کسي او بانه دې کړي خبرې په لېمو کې
که توري توتکۍ وهي وزرې په لېمو کې

هر څوک مو سا تنګه وه د ساندو په موسم کې
پاللي مو په سرو اوښکو سندرې په لېمو کې

نظر به مې پروا د تغافل د غشو څه کړي؟
اغوستې یې د اوښکو چې دي زغرې په لېمو کې

زرې زرې مو کړلې مرغلرې په لېمو کې
چې پیل مو د مینې کړې ډغرې په لېمو کې

نظر چې مې ډاډه په کرلېچونو کې د ناز ځي
د اوښکو ورسره درومي لښکرې په لېمو کې

له څه نه به دې حُسن پنځولې دومره لوړې
که نه وای د "حسن" د عشق ژورې په لېمو کې

غزل

مجبور یم له فطرته د ذلت په لاره نه ځم
پښتون یم له پښتو د بغاوت په لاره نه ځم

نری د صراط پُل شو د الفت په لاره نه ځم
جانانه ستا د حُسن د قیامت په لاره نه ځم

چې تاته شي محل او په ما رنګ کړي دېوالونه
اشنا درسره نور ددې اخوت په لاره نه ځم

ما پرېږده، ته زبېښه کله شراب او کله وینې
په نوم د تمدن دې د وحشت په لاره نه ځم

سرخېل که شوم د مینې نو ته ولې برند راګورې
جنت ته خو به شېخه د نفرت په لاره نه ځم

چې بوخت وم تل "حسنه" د خپل ځان په پېژندنه
اوس هم هغه ملنګ یم د شهرت په لاره نه ځم

غزل

راشه واوره د جرس فغان د اوښکو
درته رامې غلی اشنا کاروان د اوښکو

لا د زړه په سترګو چا نه دی لوستلی
زما د مخ په زېړ کاغذ دیوان د اوښکو

وې: دا اوښکې مرغلرې او ستا غټ زړه؟
ما وې: پروت دی په دې غره کې کان د اوښکو

د هر څاڅکي په آیینه کې یې انځور یې
راشه وګوره زما جهان د اوښکو

ښه راغلاست چې ستا د غم ورنه هېر نشي
په خندا کې هم کوم ګردان د اوښکو

کاشکې ستا څرېکو ته بل څه راسره وای
درته رامې ووړ اشنا درمان د اوښکو

د هر زړه په دروازه کې مې نارې کړې
یو مې هم نه کړ پیدا مېزبان د اوښکو

پرې کړم د چا یادونه ورته ژاړم
غواړي للمه مې د زړه باران د اوښکو

په بې درده اشنایانو کې اوسېږي
چې لېمې شوې د "حسن" زندان د اوښکو

ځان کړه عادت له ښویېدلو سره
کله به بېرته ابتدا ته راځې

ژوند کله وي تګ په شګلنه لاره
په مخ چې درومې لږ به شاته راځې

غزل

ته وا د میو په پیالو کې موسېدل رنګونه
ما چې په ګوتو ستا د شونډو تخنول رنګونه

زما په تګ دې چې تر ډېره ښورول لاسونه
د بوډۍ ټال شوې په هوا دې زنګول رنګونه

پکې نن بیا شفق خوره وه د افق لمنه
ستا په ګلشن کې د رخسار یې ټولول رنګونه

مصور خیال مې جوړوهٔ ستا د یادونو تصویر
د زړه زخمونو مې له پاسه پرې شیندل رنګونه

کله خورې کله به یې ټولې کړې په سپین مخ څڼې
سترګو که جنګ کړو خو لاسونو لوبول رنګونه

هغه شیندل پرې د ګلونو کړمه څڼکه انځور
بس په رنګونو کې "حسنه" لمبېدل رنګونه

غزل

یو لمس ته د نظر مې ضرورت لرې کنه
په مړو سترګو کې اوس هم شرارت لرې کنه

راوړې مې مچکو ته پیالو پسې پیالې دي
په تنګه خوله کې دومره سخاوت لرې کنه

تسپې خو درنه شېخه برېتور وشوکولې
اوس بل کوم یو معیار د عبادت لرې کنه

مونږ توی شو څاڅکي څاڅکي ته له ډک زړه نه اشنا
بیا هم لکه وریږځې شکایت لرې کنه

وړمه یې کړه راچف زلفې دې څنډ وهه په ناز
څه دم د ناروغانو د الفت لرې کنه

په اوښکو که د زړه د غم وینځل شو ناروا
"حسنه" د شرابو اجازت لرې کنه

غزل

په لار کې به دې تم کړمه شرمېږې خو به نه
لمن به دې راونیسم ډارېږې خو به نه

نور لپه کې د زړه نشم د راز سکروټې وړی
ستا نوم که په خوله راغلی منکرېږې خو به نه

انګار له ډېرې مینې شه په پټه خوله مې سوځه
رسوا مې نه کړې کلی دی لوګېږې خو به نه

لمبې مې د جذبو ځغلي رګونو کې ډارېږم
سپینچکه لکه کوچ یې ویلې کېږې خو به نه

دې زړه کې مې چې ګرځې کنه غم ته ورکړه لاس
دا ښار دی ګڼه ګوڼه کې ورکېږې خو به نه

بل جام چې یې د شونډو راته ونیو راپه غوږ شوه
وې: لار کې چې "حسنه" ځې زنګېږې خو به نه

غزل

تا چې په ما باندې رڼا خوره کړه
لکه آیینه ما دې ښکلا خوره کړه

شعر مې د درد ژبه احساس ته ورکړه
لکه شپېلۍ چې مې غوغا خوره کړه

هسې مو یو بل ته تر شا وکتل
خلکو زمونږ د عشق افوا خوره کړه

څومره مهین مې شول شهل شعرونه
ستا چې اروا پکې معنا خوره کړه

جنون پېرزو کړ زمانې رابانديې
ستا محبت پکې سودا خوره کړه

لکه رڼا او اور سرحد نه لرو
په مونږ کې عشق یوه اروا خوره کړه

پکې پرتو اوښکو امین ویلو
"حسن" چې لپه کې دعا خوره کړه

دلته که کامیاب سیاست کول غواړې
تل به د غریب ولس ارزو وژنې

هسې څوک دوستي درسره نه پالي
یا به پښتانه یا به پښتو وژنې

پرېږده چې اوري مې باران له سترګو
ستا چې بېدیا د زړګي جل وهلې

یو څو سلګۍ مې تر تا راوړې اشنا
نوره دنیا رانه ازل وهلې

د څرېکو په آيينو کې

تە پيدا د ژوند په ورځ يې
لږ ترې لرې ځان کړې غلی
تە وا ډک دې دي لاسونه
پټاسو نه چې ژوند ځان تە
د ماشوم په څېر دربولې
چې د سترې سا په پلونو
په خندا هره گړۍ دتا په لوري
درخوځېږي، درلنډېږي
تە پابند کله د وخت يې
نه هويت له چا نه پوښتې
نه دې څرک نه دې درک وي
خو ناڅاپه کرغېړن مخ
راڅرگند لکه ښامار کړې
په يو چا باندې ورټوپ کړې
لا دې ژوند نه وي لوټلی
لکه برق زهر خواره کړې
په رگونو د سلگونو کې د نورو
په يو وار دې کاشکې يو انسان وژلی
نه دې شکل څوک ليدی شي
نه دې تن شي لمس کولای

نه ښکالو دې د قدم څوک اورېدی شي
بيا هم يو جهان د حُسن
د اميد او رڼاگانو
د خوبونو خنداگانو
د حسرت او هوسونو
د عدم په درياب ډوب کړې
تش يې پاتې شي ژوندو تە تصويرونه
د زخمي زړونو د څرېکو په آيينو کې
کاشکې دا پاتې داغونه
تصويرونه او يادونه
لولپه دې ورسره واى
چې يې مخ تە کونډه‌و بورو
مرگه نه واى بلې کړې
هر ماښام ډيوې د اوښکو.

❋ د خپل گران ۱۱ کلن خوريي (عثمان) د مرگ پر مهال

غزل

ټولې خواوې د ژوندون څومره سپېرې دي
بیا هم هر سړي تاو کړي ترې پېرې دي

په دې نه یو چې څراغ دی او که شمه
بس رڼا ته مو خورې خپلې اېرې دي

دا ستا لویه کمزوري مظلومه دا ده
چې پر شونډو دې تراوسه لا ښېرې دي

که شکلونه دې د ظلم درنه هېر وي
زما د اوښکو په آیینو کې یې څېرې دي

که د غم د سمندر څپو کړې ستړی
پکې زما ټولې غزلې جزیرې دي

ګوري تل خپل ډبرین زړه ته "حسنه"
چې چړې یې د نظر داسې تېرې دي

غزل

له لمبو راټوکېدله، له سره اور خوره وره شوه
د لوګي غوندې مې مینه، لور په لور خوره وره شوه

دا به ناسته وي چې چېرته، لکه ګل د رنګ جامو کې
زما د عشق لوڅه خوشبو خو لکه شور خوره وره شوه

اوس منم دې اسویلیه! زما دوړه د غمونو
په آیینه یې د مغرور زړه ستا په زور خوره وره شوه

خبر لوڅې خاموشۍ مې څه موسکا به نځوله
اوازه دې د راتلو چې کور په کور خوره وره شوه

په دروند پنډ د پېغلتوب یې د حیا اوربې درنې شوې
چې دا ستا غوندې "حسنه" په مېخور خوره وره شوه

غزل

وارخطا شوې د لېمو په مشغولا کې
څه به حال وي؟ ستا د زړونو په درزا کې

کله کله يې محفل ته داسې ورشم
لکه اوښکې د چا راشي په خندا کې

رنګ او نور خو سرنامې ددې کتاب دي
د ښکلا تفسير يې پروت دی په اروا کې

له ژړا وروسته سلګۍ مې نورې څه وې؟
خو بس درد رخصت اخيست په لنډه سا کې

خير که ستا له زړه چاودون نه راپيدا شوم
لکه بوی هسې دې خور شومه په خوا کې

ټوله ورځ زبېښم شراب په شپه کې شونډې
لاس مې شپه ورځ وي په غاړه د مينا کې

دا د زړه سودا "حسنه" څه کم سود دی؟
نور څه غواړې؟ د دنيا په دې بيديا کې

✻

په خالي زړه او پړسېدلې خېټه
هومره يې پوه چې چل د غلا څنګه وي

په معاش بدمعاشه تاته څه پته ده
چې د نهر ماشوم ژړا څنګه وي

✻

یمه شاعر هنر د مينې لرم
په نا آشنا نظر آشنا به دې کړم

اوس مې خطا په ټيټو سترګو نشې
وار به دې راشي وارخطا به دې کړم

غزل

ما لکه سره اوسپنه لمبو ته لپه ونیوه
اوس مې چې د سرو اوښکو اوبو ته لپه ونیوه

بېل د هر سړي وو د دنیا په غمکده کې ذوق
چا د سترګو اوښکو چا پیالو ته لپه ونیوه

خود به مې خُمار د بې باکۍ ناځي په سترګو کې
ما د وخت د څړیکو پیمانو ته لپه ونیوه

بس په دې توپیر لوړو ته لاړو له ژورو نه
دې زما الفت ما یې ارزو ته لپه ونیوه

چا د سوکالۍ له میو ډک ځان ته خمونه کړل
چا یې د مارغه غوندې قطرو ته لپه ونیوه

نورو تنده غرو سرابونو پسې منډې کړې
مونږ د ژوند په دښته کې پښتو ته لپه ونیوه

پوه نه شوه اوبه یې له منګي پکې راتویې کړې
ما یې چې د سرو سترګو کاسو ته لپه ونیوه

چا راټوله کړې د ګلمخیو اواره مینه؟
تا څنګه "حسنه" دې خوشبو ته لپه ونیوه

✵

پرمختګ یې لا د خېټې هوس زیات کړ
هر نظام یې د ستم نوی هنر دی

هسې شکل او انداز یې بدل شوی
د بشر سره جوړه راغلی شر دی

غزل

راشه حال د زړه د پرهرونو درته ووايم
پټ به يې په ژبه د دردونو درته ووايم

تا که حال د زړه رانه پوښتی او خوله مې وچه وه
څه خو به د خوږ زړه په ټوپونو درته ووايم

څومره يې چې پالم هومره نورې غزونې کړي
کوم سوی داستان د ارمانونو درته ووايم

تا خو د ادا په ژبه خپل عشق ژبغړانده کړ
زه به خپل د شعر په تصويرونو درته ووايم

وې پکې تصوير د پرهرونو د هر چا د زړه
څه به دې "حسنه" د شعرونو درته ووايم

غزل

سترګې دې بيا راته هېندارې نه شوې
پېغلې جذبې پکې سينګارې نه شوې

په پخواني نظر دې ونه کتل
له زړه نه زړه ته جوړې لارې نه شوې

ستاسې هم ختم تهمتونه، نه شول
زمونږ لمنې هم داغدارې نه شوې

يواځې شعر او طبابت خو نه دی
نورې هم پاتې رانه چارې نه شوې

زړه مې هر څو که کړو بې باکه مينې
پښتنې سترګې مې سرشارې نه شوې

لاړې واپس ستا په بې غوره کتو
اوښکې مې سترګو کې ايسارې نه شوې

ټولې خبرې مې په زړه پاتې شوې
شونډې مچکو نه وزګارې نه شوې

لا يې زانګو کې زنګوم د مراندو
د زړګي څړيکې مې کرارې نه شوې

نن يې بې باکه ورکتلي نه دي
چې د "حسن" جذبې خُمارې نه شوې

ګوره مې سترګو ته هم کله کله
هره خبره خو پر خوله نه کېږي

تش د "حسن" په وارخطا لفظونو
تل د مينې خو د زړه نه کېږي

غزل

اور راکې مړ کړئ کور د شر خو نه يم
د چا وطن يمه مجمر خو نه يم

لا خو مې هسکه ده جنډه د شملې
نهر به يم لاس په ټټر خو نه يم

غمه اخير خو به دې کړمه چاره
ترڅو به ژاړم سمندر خو نه يم

هو! له غربت به ترهېدلی ښکارم
خو ستمګره ترهګر خو نه يم

درد خو به ژاړمه ظالمه د ځان
اخير انسان يمه کمر خو نه يم

تل کړم د زړه د تل وينا "حسنه"
شاعر سړی يم څه نوکر خو نه يم

غزل

څړيکې مې زخم کې ټومبلې چاته نه ښکارېدم
زړه مې په وينو لمبولې چاته نه ښکارېدم

خور به په درد مې شو حجاب د دروغجنې موسکا
ما که په زړه چړې خوړلې چاته نه ښکارېدم

ستا خو پر مخ اوښکې راتلې ما د تنهاکو غوندې
د زړه په غولي ګرځولې چاته نه ښکارېدم

تش په يادونو مې کلونه په څادر د شپو کې
هيلې د وصل غولولې چاته نه ښکارېدم

چې لږ به هم شومه وزګار رېبارې څړيکې مې ستا
مراندو د زړه کې زنګولې چاته نه ښکارېدم

عمر مې ټول د سردمهرۍ تر واورو لاندې د چا
کرلې هيلې که پاللې چاته نه ښکارېدم

دنيا ويده وه کرۍ شپه ما د ارمان په څلي
شمې د اوښکو بلولې چاته نه ښکارېدم

د غريبۍ په ګرد کې پټ وم کنه ما "حسنه"
جذبې هر چاته غوړولې چاته نه ښکارېدم

پرې د څو غټانو ګرم دي جيبونه
ددې چم چې په وګړو اور بلېږي

چې محل ته يې لمبې ونه رسېږي
تر هغه به په جونګړو اور بلېږي

د شعر اروا

زه کړم قلم د زړه له وینو نه ډک
د پرهرونو د کتاب پر پاڼه
پېیم په شعر کې د دردونو توري
هاغه پرهر ته ورکومه ژبه
چې یې وي ګونګې ربړیدلې څړیکې
په خوړین ټټر کې له مودو ایسارې
جوړ کړم د شعر له هر یو توري کنډول
راټولوم پکې خیرات د اوښکو
له ډبرینو زړونو تراشم آیینې
ورته ښکاره چې شي تخلیق د ښکلا
چې پکې ووینې تصویر د مولا
ګرځم د زړونو په آیینو کې کرم
د محبت د ملکوت سندرې
چې کړي سیقل د ترنم په ګوتو
ددې هېندارو د نفرت زنګونه
داسې وزرې په شعور کې ټومبم
چې له حواسو نه اوچت والوځي
په خپل الوت کې کاېنات راټول کړي

د کوه طور د نور زکات راټول کړي
شته چې زما په شاعرۍ پوهېږي
زما په دې بنده غوټۍ پوهېږي
د زړه په سترګو یې رنګونو ویني
ددې لاله د زړه داغونه ویني
خو ځینې شته چې مې د شعر هېنداره
سترګو ته ونیسي نظر یې یوسي
لپې د ذهن یې کوچنۍ وي دومره
چې له دریابه مې د شعر د اروا
راوخلي دا یو څو د تورو څاڅکي
چې ته شاعر یې دا منو درسره
خو راته وایه چې مَېن په چا یې؟

غزل

په خولو د سوز و شرم لمبېدله ورو په ورو بيا
تر سهاره لکه شمه بلېدله ورو په ورو بيا

چې يې لمر په کنګلونو د تودې مينې راوخوت
يوه څړيکه مې په زړه کې بهېدله ورو په ورو بيا

ما هېندارې د نظر کې راپيدا نوي جوهر کړل
ستا د حسن حېرانې که زياتېدله ورو په ورو بيا

زه فنا ستا په وجود کې لکه ستورى د سحر شوم
چې رڼا لکه د لمر دې خورېدله ورو په ورو بيا

الوتلې مې په روح کې څه ورمې ورمې خبرې
چې غوټۍ خوله يې "حسنه" غوړېدله ورو په ورو بيا

پړک

ژوندون څه وو؟
د فطرت په چاودو شونډو
د مرموزې خندا پړک وو
په غريب غوندې ماښام کې
په الوت لکه شرر وو

يا ځلا وه د سرو زرو
د شفق په سره امېل کې
يا کيسه د زړه چاودون وه
د غوټۍ په سره کوګل کې

یا څو څاڅکي وو د پرخې
پېغلوټو د ګلپاڼو
په ناز څرک ته وو نیولي
د ورغویو په پیالو کې

سحر واړول په غاړه
د بهار په مېخانه کې
د زرین لمر په پیاله کې

نور یې له خپلې حافظې وباسه
د ځینو خلکو رقابت درسره

نن که حسد درسره کړي "حسنه"
خیر دی اخیر به شي عادت درسره

غزل

دومره مې ژر د زړه درزا ولې شوې
راسره مل لکه سودا ولې شوې

په نه راتلو دې خطا کار ګڼلم
چې لاس مې دروړ وارخطا ولې شوې

دا خو هېنداري وې زما د اوښکو
پکې ښکاره څېرې دتا ولې شوې

د تندر پرک دې کړو رسوا اسمانه
دومره بخیل په مونږ بېګاه ولې شوې

لا مې حواسو کې نغښتلی نه وې
زړه کې مې خور لکه اروا ولې شوې

راپسې بلې دې وې شمې اوښکې
چې درته راغلم په ژړا ولې شوې

په دې خبره مروره وې ته
په دې خبره راپخلا ولې شوې

ستا په ګناه مې شپېلوي هډوکي
پښتونولۍ! راته بلا ولې شوې

دا خو یو بیت وو د "حسن" د غزل
په نه خبره مې اشنا ولې شوې

زورور برخه د بل لکه حیوان خوري
انسانان لا یو او بل لکه کبان خوري

بې دانې چې لکه پلونه شي د ژرندې
بیا تهذیب کړي تماشه انسان، انسان خوري

غزل

پرهر وطن کې د دردونو کیسه چاته وکړم
ټول لاله زار دی د داغونو کیسه چاته وکړم

په پښتو ژبه خو وینا بله ګناه ده دلته
زه په شرنګا د زنځیرونو کیسه چاته وکړم

څنګه یې وکړم او له چا نه یې تعبیر وپوښتم
هاغه د زړونو د ټوپونو کیسه چاته وکړم

دا د ټیټ سرو په نظام کې پرې څوک څه پوهېږي
په دار د ځوړندو سرونو کیسه چاته وکړم

ستا د یادونو په خوشبو د پردېس شپې تېروم
په دې خزان کې د ګلونو کیسه چاته وکړم

د شوکمارانو په ټولۍ کې رانه ورک شو څاروان
د لوټ کاروان د جرسونو کیسه چاته وکړم

دلته زما او ستا زګېروي تر غوږو چېرته رسي
وطنه! ستا د پرهرونو کیسه چاته وکړم

سپېره نصیب مې د بې دردو په مالت ګرځوي
د درد په ژبه د زخمونو کیسه چاته وکړم

څوک دې "حسنه" اسویلی باد چې زغملی نشي
ستا د سینې د توپانونو کیسه چاته وکړم

یو شعر

نوره بس کړه شاعرۍ څه ترې نه غواړې
اشنایان دې ټول "حسنه" رقیبان کړل

غزل

ټوله شپه دې انتظار وم ته رانه غلې
پروت په لار کې دې غبار وم ته رانه غلې

ما رسۍ ته ستا د لېچو غاړه راوړه
ستا د مینې سزا وار وم ته رانه غلې

ما وې: ته به مې په غېږ کې ترې راکوز کړې
ځوړند ستا د خیال په دار وم ته رانه غلې

زلمیتوب مې کړې بیا وې غزونې
نن چې بیا زه ګناهګار وم ته رانه غلې

د لومړي دیدن په ځای کې درته ناست وم
بله شمه په مزار وم ته رانه غلې

په پرهر د انتظار کې چورلېدمه
په اوږو د څړیکو بار وم ته رانه غلې

د "حسن" د اسمانڅک تخیل ناوې
نن چې ټول خمار خمار وم ته رانه غلې

***

دا مې آیینې ته د اوبو وکتل؟
چې په لیدو یې ګېڼۍ واخیستم

رښیا ده مینه خوی د میو لري
زه چې په ټیر عمر مستۍ واخیستم

***

په لحد کې یې پراته مړي هم اوري
خو بس ستا تر استانې نه دررسېږي

د بګرام له جېلخانې وتلې کوکې
څنګه ستا تر ګلخانې نه دررسېږي

غزل

خاموشي یې لا په شونډو انتظار کړ
شور د مینې یې په سترګو کې اظهار کړ

مونږ رندان هم زړونه وینځو په شرابو
شېخ که لرې په اودس د مخ غبار کړ

نه مو ځان او نه مو خدای ته وخت پیدا کړ
بس ټول عمر مو غمانو ته بیګار کړ

په وعده مې د یوه مرګ سره وفا کړه
چې د هر ساعت له مرګه مې انکار کړ

ورانوي اوس پرې د خپلو پلونو نخښې
دې مقام ته یې چې تګ په کومه لار کړ

څه به ستا له دې مالګین چلند نه ژاړي
چې ازل "حسن" ته ژوند لکه انګار کړ

غزل

بیا یې په سرو شونډو د الفت لفظونه، نه راځي
رایې شي په زړه خو یې په خوله لوظونه، نه راځي

شاید چې مو تګ د ژوند له پښو نه غورځولي وي
اوس چې مې حجرو ته د لېمو خوبونه، نه راځي

خنګه ورته ورشي ته چې وایې ترې نه ځار به شم
زړه ته خو بې سته پښتانه غمونه، نه راځي

مه لېږه شاعره هر وخت سترې اندېښنې پسې
ګوره په بلنه لکه خوب شعرونه، نه راځي

زما په سوي سوي اوښلو یې جوړ سپېره شو مخ
هسې خو بې باده په آیینو ګردونه، نه راځي

شک مې شو پیدا په حقیقت ستاسې د عشق باندې
اوس چې دې "حسنه" په اشنا شکونه، نه راځي

غزل

خلک شول هوښیار دوی د دنیا لمن نیولې ده
زه شوم بوړبوکی ما د بیدیا لمن نیولې ده

پورته دې کړه سر درنه یتیم ته درویزه غواړي
مشره! د شهید بابا اروا لمن نیولې ده

پوه شوم طریقت د غلامۍ هم سلسلې لري
ده د خپل بادار دوی د پاچا لمن نیولې ده

دا چې زمونږ د وینو سیند کې ځي د خپل هوس په لور
ډوب به شي دې خلکو د هوا لمن نیولې ده

څه مې وېروې اوس دا که جګ نه وي نو غوڅ به دی
ما خو دې خپل سر ته لا پخوا لمن نیولې ده

مه سپړه "حسنه" د پښتون د جهالت تاریخ
اوس هم چا د پیر چا د ملا لمن نیولې ده

غزل

وړې ترې نه قرار ورته صنم لمنه ویړه ده
زړه مې ورته بیا د خپل حرم لمنه ویړه ده

مونږ نه خو د ژوند لاره کې لوټ شوې خندنۍ شیبې
غواړې رانه څه چې راته غم لمنه ویړه ده

ته یې چې لا موړ لکه وریږځې په ژړا نه یې
زه یم چې مې اوس هم لکه یم لمنه ویړه ده

مونږ خو یې ستم زغمل په خپله لوی ستم ګڼو
ځینو لا ظالم ته د کرم لمنه ویړه ده

نه کړې شور جانانه خوبولې ارمانونه مې
بیا مې پرې د سرو اوښکو د نم لمنه ویړه ده

شپه ده پردېسې ده خو ګلرنګه تصور کې ستا
سترګو مې ستا رنګ ته د شبنم لمنه ویړه ده

پرېږده که دې حُسن د غرور له خویه نه اوړي
نیاز مې د الفت ورته د زغم لمنه ویړه ده

څه وکړو "حسنه" که رااوري د ستم ږلۍ
مونږ هم ورته لاندې د قلم لمنه ویړه ده

ویړ یې کړ شال د پیغلوب راباندې
چې د ځوانۍ د خوب زانګو کې زانګم

جوړ یې کړم ځوندۍ د الفت په ګوتو
کله رباب کله تسپو کې زانګم

غزل

نور مه پوښته په منډه تږې حالونه د زړګي
لړ پرې یې ږده چې کم یې شي ټوپونه د زړګي

حېران یم چې به څه کړي په اوږو مې پرښتې
شمېري به مې ګناه که پرهرونه د زړګي

راځه ورته ډاډه که هر څو وینې پکې ډنډ دي
ولاړ مې دي لا یاره دېوالونه د زړګي

بس ږدم یې په ټنټاکو د تودو وینو نکریزې
پردېس یم چاته وسپړم زخمونه د زړګي

چې نه دې ګرېوان چاک دی نه دې سر ببر دی
څوک څه وینې "حسنه" ستا چاکونه د زړګي

غزل

زړه کې مې مېلمه د عشق د غم شه چېرته ځې رانه
څو شپې په دې حجره کې تم شه چېرته ځې رانه

ستا چې د احساس په وچ ډګر ځړیکې راوټوکي
زما د غریو نیولیو سترګو نم شه چېرته ځې رانه

پورته ترې خپسې کړه په ساز د مستانه خندا
مراندو ته د زړه مې زیر و بم شه چېرته ځې رانه

نشم تلی بې ځړیکو ددې ژوند په پرهرونو کې
وړاندې لکه غم مې یو قدم شه چېرته ځې رانه

راشه لکه پرخه یې په وړانګو کې درټولې کړه
نن مې د ویرژلو اوښکو زغم شه چېرته ځې رانه

ډېرې به لا لیکو د "حسن" د زړه چاودون کیسې
زه به شم هنر ته مې قلم شه چېرته ځې رانه

غزل

بیا د اشنا مې مېلمنې دي سترګې
نن مې چې بیا بلې ډېوې دي سترګې

ما خېژولې یې اسمان د عشق ته
لکه سپوږمۍ چې درپسې دي سترګې

څنګه راټول دې پکې حُسن کړمه
دې سمندر ته خو کاسې دي سترګې

راشه چې ډوبه دې تقوا کړم پکې
په مستانه خُمار مې سرې دي سترګې

ته مو پر اوښکو تبه خړې نه شې
زمونږ په غمونو کې پخې دي سترګې

په دې شلېدلو جامو مه تېر وځه
یو به غریب خو مو مړې دي سترګې

"حسنه" دومره وچکالي خو نه ده
شونډې که وچې دي لندې دي سترګې

یو شعر

شعر چې شي ریښتینی بې هنره شي
زه په ډېر هنر پکې رښتیا وایم

پښتونه!

یوه له پاسه پرې شیندل لار کې ګلونه
دتا د مرګ ته چې راتلل پردي پوځونه

بل وهل چې په څپلیو درته ټول ژوند
ووهل یې ستا په سر هاغه مېخونه

غزل

حضور ته دې په رپ کې د بڼو ځم و راځم
یو خوب د سودایي شم په شېبو ځم و راځم

هر څو مې که په برخه څو ګړۍ یې وي په غېږ کې
ساحل ته دې د حُسن په څپو ځم و راځم

راستون له بې دردۍ دې شم چې درمې ولې غریو
بس اوښکه پښتنه شم په لېمو ځم و راځم

بدل که مې وي شکل خو همېش دغې دنیا ته
هم دې فطرت سره له زمانو ځم و راځم

مشعل چې د تاریخ مې دی په لاس کې نن نیولی
سبا ته د پرون په پلوشو ځم و راځم

وهمه که "حسنه" له دنیا سره ډغرې
یو چاته په جرګو خو د سلګو ځم و راځم

غزل

شرم وي خولې وي لېوني زړونه صبرېږي نه
عشق د شمعې اور شي په اوبو باندې مړ کېږي نه

لاس چې پر خوله آیینه راتېر شي لا ځلا وکړي
چا وی: چې پر عشق یې د حیا پرده ماتېږي نه

ستا د خولې یاري لکه اوبه په ګرمي والوځي
زما عشق د غوړو غوندې خوټېږي خو وچېږي نه

پاتې وي پښتون که مې هر څومره شي رڼا فکر
څانګې غزونې کړي له بوټي نه بیلېږي نه

څه وکړم که شوې رانه پرې ستا لېمې لندې غوندې
بحر د جذبو مې د زړه لپه کې ځایېږي نه

ډېر مو که درانه غرونه د غم په سر اخیستي دي
خوی لري د ورېځو ځي روان دي پاتې کېږي نه

پرېږده طبابت د کوم ملنګ لمنه ونیسه
درد د عشق "حسنه" په دوا باندې رغېږي نه

✵

لکه مارغان او لکه مستې څپې
زمونږ نشیب وي د فراز لپاره

زمونږ سرونه چاته خم مه ګڼه
مونږ يې چې ټيټ کړو د پرواز لپاره

✵

را پیدا که زړه چاودون ستا
زما وجود لکه خوشبو کړ

ستا پيغام يې په فضا کې
هرې خوا ته په څپو کړ

غزل

که مې زېړ رنګ د ضرورت نخښه ده
ستا موسکۍ خوله د سخاوت نخښه ده

چاره د پېښو به څوک څنګه وکړي؟
هره يوه دلته د قيامت نخښه ده

ما وې: د خولې په سوال مې پټه خوله شوې
وې: خاموشي د اجازت نخښه ده

په ټيټو سترګو دې خوابدی نه يم
دا په پښتو کې د الفت نخښه ده

پالمه دين د پښتونوالې سره
هم مې ايمان هم مې غېرت نخښه ده

"حسنه" سپک لوښی کړنګا ډېره کړي
ستا خاموشي ستا د عزت نخښه ده

غزل

مونږه پښتانه یو مینې هم کوو د غلا غونډې
مونږ چې کړل خواږه دا ثوابونه د ګنا غونډې

بل څه کمال نه غواړي سیاست زمونږ په خاوره کې
دروغ به داسې وایې چې ښکاره شي د رښتیا غونډې

څه وشو که دم رانه ظالم بېلتون اېستلی دی
ګرځي مې ستا مینه په رګو کې د اروا غونډې

زور یې چې تمام شي د ارمان د بړبوکۍ پکې
ویره مې د زړه ورته لمن کړه د بیدیا غونډې

ځوک به ښکلي پوه کړي چې د خولې ورکړه دی داسې شي
ځان او بل پرې دواړه شي خوشحاله د خندا غونډې

هله راځرګنده د ملت د زوال نخښه شي
پټ چې حقیقت د خوف په ګرد شي د معما غونډې

څومره ژر رالنډې فاصلې د اجنبیت کاندي
یو د چا کاته په سترګو سترګو کې اشنا غونډې

کم دي چې پوهېږي د "حسن" د شعر په اند و واند
مه یې تعبیر غواړه له هر چا نه د رویا غونډې

افسانې ته د دردونو مې عنوان شو
وو مېلمه د زړه حجره کې خو میزبان شو

بیا ځواب د لېوني زړه راته ګران وو
له انکار نه چې اقرار راته اسان شو

غزل

ستا پښتنې مینې ته پیغور نه شوم
ولوېدمه مات شومه خو خور نه شوم

جام لکه د ګل یمه هر تېري ته
تش له رنګ و بوی نه شوم نسکور نه شوم

مړ لکه حباب به شم که لوڅ شومه
زه پښتون خو مات د چا په زور نه شوم

چیغې یې د څړیکو زما تر خوله وځي
ستا د زړه پرهر ته که ټکور نه شوم

څه که له ګلپاڼو نه تراشم غزل
خور لکه خوشبو خو ستا په لور نه شوم

تا که د ملالو سترګو تور نه کړم
شکر دی چې ستا پر لمن تور نه شوم

تا څنګه کابل کې پیالې پورته کړې
زه چې په لندن کې هم مېخور نه شوم

یو مې ووړ "حسنه" ترې د زړه قرار
څه که یې پر شونډو باندې شور نه شوم

چېرته مې تنده د وطن ماته کړم
جنګ رانه دم د زندګۍ خوړلی

د ژبورو شملورو کابل
اوس د سرکوزو خاموشۍ خوړلی

غزل

لاړل لحد ته د کفن په تمه
وو چې زمونږ د ځنکدن په تمه

مينځم په اوښکو له بڼو ګردونه
بيا شو ماښام د دروغجن په تمه

کړې مو ډالۍ د پرهرونو جامې
هر يو ازغي ته د ګلشن په تمه

هم به شميري د خپل غربت غمونه
هم به ګڼي شپې د وطن په تمه

دا د نظام د ناروغۍ نخښه ده
غريب چې ژوند کړي د شتمن په تمه

خدايه مرۍ يې له سلګو ډکه کړې
څوک چې دي زمونږ د ځنکدن په تمه

څوک به د يار څوک به د خوب غېږ کې وي
څوک به لا ناست وي د "حسن" په تمه

يو شعر

رنځور ذهن کې افلاس د انديښنو وي
خو افراط د انديښنو هم لېونتوب دی

✵

زمونږ به روژه د پردېسۍ وي په زړه
د بختورو به اختر وي په کور

د چا به خوله کې خندا نه ځايېږي
د ځينو ځينو به محشر وي په کور

جنازه د شهید زوی وه

زمونږ په کلي غوړېدلی
نوی نوی وو ځوړ منی
سپینې واورې یې له ځمکې ټولولې
لکه نوی تنکی ځوان چې
سپین پلو له پیغلې اخلي

د پستو ورږمو ځپې وې
د (سلیم) د ځوانۍ شپې وې
د واده خوږې شېبې یې
ته وا شاتو کې راښنې وې
چې په لپه کې د اوښکو
ده وه غوښتې له مولا نه
په هاغه غېږ کې یې شپې وې
ترې چاپېره پلوشې وې
یوه ورځ په درمنده کې
د ځوانانو مست اتڼ وو

د ډولچیانو سره څنګ ته
یو څو چټې ژړي ولاړ وو
یو یو لاس یې وو غوږونو ته نیولی
د ځوانۍ له شوره ډکې
په ډېر سوز یې غږنې سندرې ویلې
دی هم سپین څادر په کوټ کې
د اتڼ په ننداره وو

یو ناڅاپه غږ د شوبلو
فضا ټوله کړه خیرنه
د سندرو ارواګانې
د وحشت خپسو یوړې
لکه وریځې چې په ورو ورو
د لوړ غره شاته راخېږي
هسې ناست په سر د شوبلو
د پوځیانو خړ سرونه
د کندو تر شا ښکاره شول

په څپلیو کې راتلې د زنځیرونو
ورو په ورو شوې راڅرګندې ټولې شوبلې

هلته لرې یو دهقان وو
بېل په مټ کشت ته روان وو
قوماندان قومانده ورکړه
چې راتاو کړئ دا کم عقله
څو عسکر پسې راکوز شول
په کونداغ د کلکوف یې
په ملا تات کړ لکه لښته

لاس او پښو نه یې راونیو
په زانګو یې قوماندان ته ورګوزار کړ
قوماندان ورته په خېټه کې بوټ کېښود
ترې یې وپوښتل په قهر
چې مو چېرته دي ساتلي
ګوډاګیان د امپریالیزم

له ګردونو او له اوښکو
د دهقان سترګو کې جوړ شو منډ د خټو

په خوارۍ یې کړې ورپورته سر لښکر ته
وې: صاحبه معافي غواړم
شي بدله دې پر ګل ستاسې خبره
خو پرې نه وه رسېدمه

په ساده ټکو کې یو ځل
که یې بیا راته تکرار کړې
قوماندان په لوړ غږ نوم د (سلیم) واخیست
د خولې لاړې یې پرمخ د دهقان توی شوې
په دې منځ کې څوک له شانه
قوماندان ته ورپه غوږ شو
چې (سلیم) مو لاس ته راغلی
په یو ټانک کې مو تړلی

دې سره شوبلې شوې ټولې
د چاوڼۍ په لور کتار شوې

د (سلیم) په سپېره برخه
د زندان کوټه قلفي شوه
د مېرمن له سترګو لرې
ترې نه تاو پل څرخي شوه
غم د هجر یې په زړه کې
ارمانونه کونجلک کړل

د دوران څرخ څرخېدلو
د څرخي د پله زندان کې
د پنځو کالو واټن یې ووهلو

يوه ورځ په دې موده کې
يو د کلي مشر راغی
د سليم پلار يې خبر کړو
چې ستا زوی دی شهيد شوی
په اينګور دې رحم وکړه
دا بل زوی ته په نکاح کړه

ددې مشر دا خبره
د پلار مات زړه ومنله
د ډولۍ نوم يې پرې کېښود
جنازه د شهيد زوی يې
د بل زوی مخې ته کېښوه

دوه کلونه چې نور تېر شول
د (سليم) تقدير په بله دډه واوښت
له زندانه شو راخوشی
د خوښۍ اوښکې يې تويې کړې

ټپي زړه ته يې ورپه شا کړ
پنډ د هيلو او دردونو
د اميد او حسرتونو
د خپل کور په لور روان شو

د راتګ يې اوازه شوه
په ټول چم باندې درنه شوه
چې خبر يې له راتګ شو
په ټول کور يې زلزله شوه
تښتېده ځمکه له پښو نه
له هر زړه پورته لمبه شوه

په ماتم د کور ورګډ شو
مور او پلار ترې غېږې تاو کړې
دده تمه وه په زړه کې
چې هر لوري ته نظر کړي
هر کلی به يې موسکا کړي
خو ويرژلی ټول بورجل وو
ژړاګانې ترې نه تاو دی پکې ناست وو
پلار يې تم کړ په انګړ کې

ده کړ ځار د هاغو سترګو
چې باور يې وو په زړه کې
چې په غېږ کې د نظر به
ترېنه وځنډي دردونه
خو نن وريت هغه نظر وو
په لېمو کې د مېرمن يې

له کړکۍ يې اورېدلې
د هغې د سلګو څړيکې
مور يې مخ ته اچولې
په وار وار غبرګې څپېړې
د پلار سرو اوښکو يې لارې
سپينه ږيره کې وې جوړې
مور يې پلار تر ږيرې ونيو
چې دې زوی شو زاره چاودی
بس خبر يې کړه له غمه

د پلار چيغو يې اور واخيست
ټول وطن يې په سر واخيست
يو يو ټکی يې انګار شو

په غوږونو کې د زوی يې
کړل ورتوی لکه نغري کې
شوې له زوی نه يې تياره کې سترګې ورکې
بار پر سر يې ټول جهان شو

د پلار اوښکې يې کړې پاکې
وې: چې پلاره ژړا بس کړه
د څرخي زندان له قيده

که خپل خوار ژوندون ازاد کړم
مرګ خو شته دی بابا جانه
زه به خپله ورته ورشم
په خپل رحم به مې خلاص کړي
له سزا ددې زندان نه.

ستا د څښو هر يو خم ته به يې خم وو
خو دا سر يې پر اوږو د پښتانه دی

هسې سترګې يې دنيا کړلې هوښيارې
کنه زړه خو د "حسن" لا ديوانه دی

غزل

زما هره ارزو يې د نظر په غېبر کې پرېوته
ستړې قافله وه د رهبر په غېبر کې پرېوته

ما ترې نه څو ځله د الفت پيغې راټولې کړې
هر ځل به مې بيا لکه شرر په غېبر کې پرېوته

څه وشو زاهده چې پر ما باندې راړنګه شوه
ډکه صراحي وه د ساغر په غېبر کې پرېوته

ما پر دغو اوښکو ستا خاطر کله دروند کړی دی؟
دا خو وه وياله د سمندر په غېبر کې پرېوته

هسکه د قومونو په کتار کې وه تر ټولو نه
غاړه د پښتون چې د خنجر په غېبر کې پرېوته

خلاصه مې کړکۍ چې د موسکا ورته "حسنه" کړه
بيا مې نابېره لکه لمر په غېبر کې پرېوته

غزل

اسويلي مې چې بيا شال د ګلبدن وړي
دا څپې د نسيم عطر د ګلشن وړي

ستا د شونډو په مچکو به رسوا شم
چې بې پامه خوري انار داغ په لمن وړي

په دا څه شو که لښکر وي د پسونو
چې سالار يې وي زمری خوب د دښمن وړي

چې پر خپلو پښو يې نه وي روان کړی
په سيلۍ به د حالاتو خپل وطن وړي

چې په خوله کې يې نغمې لکه شپيلۍ وي
له مارانو خلکو زړونه زهرجن وړي

د پښتون په قربانۍ ګډ شوی چور دی
څوک يې غوښې تښتوي څوک يې څرمن وړي

د پـــردي وطـــن بـــادونو کـــې بـــه مـــړ وي
خداېږده کـوم لـور تـه به خاورې د "حسـن" وړي

✵

یـو شـوق د دیـدن خـو بې علمـي لـه دیـن نـه
بـــل رنـــځ د حـــرص او نـــاپوهي د پښـــتون

پـــه هـــر یـــو دور کـــې دښـــمن د پښـــتون
پـــه دې وســـله کـــړي تبـــاهي د پښـــتون

✵

چـــې تنهـــاکو یـــې قـــدم پـــه لـــرزه نـــه کـــړو
دا مېخونـــه مـــې وهـــل د زړه پـــه تلـــو

زلفـــې هیلـــې دې پـــه اوښـــکو کـــه درنـــې وي
راشـــه وایـــې چـــوه زمـــا د زړه پـــه ولـــو

غزل

تل چې زه جګ سر د حماسو په مېخانه کې ورم
مې د غرور خولې ته د پښتو په پيمانه کې ورم

دا که رانه تل د زړه قرار په بهانو کې وړي
زه ترې نه بوسې د نه راتلو په جرمانه کې ورم

دلته خو چنار او منار دواړو اور اخيستي دی
چېرته به اوس هيلې د لمبو په اشيانه کې ورم

ناسته به وي بيا په ډک محفل کې څوک خبر نه شي
حال ورته د زړه د اسويلو په افسانه کې ورم

ستا د تصور د سندريز محفل ساتم برم
ځم ورنه خپل غم مې د سلګو په ترانه کې ورم

هوډ مې پسرلی د نېکمرغۍ بيا په راتلو ويني
ګل چې مستقبل ته د ازغو په زمانه کې ورم

ځي د کرشمو په تصويرونو کې روانه ده
زه پسې آيينې چې د ککو په استانه کې ورم

بار په اسويلو مې کړل "حسنه" ارمانونه ستا
زړه نه دې خاشې د بړبوکو په يارانه کې ورم

تا په راتګ کړې راته سترګې ټيټې
ما دې مچکو کې سلام راواخيست

څنې خورې کړې تا اغاز لپاره
ما د انجام لپاره جام راواخيست

مجاهد ملنګ

يوه ورځ په يوه بازار کې
يوه ملنګ ژړل په لار کې

ړندې سترګې يې موښلې
ترمې اوښکې ترې نه تللې

خړې دوړې پرې پرتې وې
په رڼو اوښکو لندې وې

چې يې مخ زما په خوا شو
لږ ښکاره راته اشنا شو

شاوخوا پرې خلک پنډ وو
د ده زړه د وينو ډنډ وو

د دوی منځ کې يوه جينۍ وه
په ټوپو لکه هوسۍ وه

له سينګاره برېښېدله
بس انګرېزه ښکارېدله

فقط کسي يې لا تور وو
ورته پاتې دا پېغور وو

ما يو دم وپېژندله
له غوسې نه رپېدله

کشره لور د قوماندان وه
د زړګوټي يې ارمان وه

زمونږ کوڅه کې ګاونډۍ وه
له مستۍ به لېونۍ وه

نن په قهر وه ملنګ ته
بس تياره وه سم جنګ ته

بیا مې مخ کړلو ملنګ ته
ورنږدې یې شومه څنګ ته

لاس یې کېښود زما په ولو
تر وزر مې ونیولو

وې: امسا راته پیدا کړه
زما له لاسه چا خطا کړه

نری درد مې پر ځیګر شو
پر امسا یې زما نظر شو

د دکان خوله کې پرته وه
په خولو باندې لنده وه

ورته ور مې چې امسا کړه
د ملنګ لار یې رڼا کړه

پر امسا یې تکیه لاس شو
لږ یې کم غوندې وسواس شو

دکاندار ته ورغلمه
چې لږ حال ترې وپوښتمه

بیا مې لاس پر ملنګ تېر کړ
لږ مې غم ورځنې هېر کړ

ما وې: ولې بابا ژاړې
له دې خلکو نه څه غواړې

وې بچیه خوار ملنګ یم
له خپل ژونده څخه تنګ یم

یو زړښت راباندې بار دی
بل غربت راته جوړ دار دی

زما لویه خطا دا ده
چې غربت زما ګناه ده

اوړي ناست مې ماشومان دي
دې دنیا ته مجرمان دي

هسې دلته تېرېدمه
دې جینۍ ته ودرېدمه

ما بیان ورته خپل حال کړ
د خېرات مې ورته سوال کړ

دا یو دم راته غوسه شوه
له غوسې نه تکه سره شوه

زما امسا یې په هوا کړه
رانه ورکه یې رڼا کړه

د ملنګ شوې سترګې ړکې
شوې خبرې ترېنه ورکې

شو روان ماته یې شا کړه
نوره ختمه یې وینا کړه

ما کړې سترګې پاس اسمان ته
په ګیله شومه سبحان ته

ما وې: ای د واک څښتنه
ولې نه یې کړې پوښتنه

د یوه کسې وو وتلې
بل سنګار ته وو راوړې

دا جینۍ وه راوتلې
وه سودا پسې راغلې

شنې شېشې يې رانيولې
تورو کسو کې يې ږدلې

نو اى! ربه مهربانه
ته خو وينې له اسمانه

دې جينۍ چې پرې سنګار کړ
او ملنګ ته يې انکار کړ

دا ډالر د هغه جنګ وو
چې ړوند کړی يې ملنګ وو

يو شعر
ته لا له ډک زړه لکه وريځې شکايت لرې
مونږ لکه باران له غمه څاڅکې تويو شو

غزل

بيا د ځوانۍ مې پر زړه مستې ولولې ټوکېدې
ستا د ښکلا په پسرلي کې چې وږمې ټوکېدې

هلته به ستا چې د خپل زړه پر ګلشن وکرلې
دلته به زما پر خاورين زړه هاغه جذبې ټوکېدې

اوښکې مې مړې پرې څڅېدې بله چاره مې نه وه
ستا چې له هرې يوې خبرې نه لمبې ټوکېدې

پر زړه مې نه وای که باران د غريبۍ د اوښکو
زمونږ له وږو ګيلو به ولې فاصلې ټوکېدې

وړی مې په سترګو کې چې هر لور ته تصوير د جانان
ورته "حسنه" په هر کاڼي کې آيينې ټوکېدې

غزل

ستا که ډېر نیمګړي تصویرونه لا په زړه کې دي
پاتې د زخمونو مې رنګونه لا په زړه کې دي

ستا د نازک حُسن کوم انداز که رانه پاتې وي
نور مې هم نازک غوندې خیالونه لا په زړه کې دي

مه ځه اوس به پورته ترېنه بیا چیغې د څړیکو شي
ویښ مې ستا د هجر پرهرونه لا په زړه کې دي

هېر به وي شاید د انقلاب له مخکښانو نه
زمونږ خو د وحشت ټول توپانونه لا په زړه کې دي

اوس چې پر قدم پورې ګنډلې سترګې ګرځمه
څومره دې پر ما باندې شکونه لا په زړه کې دي

غم یې د تیارې مه کړه چې لار به پکې ورکه کړې
بل مې ستا یادونو ته داغونه لا په زړه کې دي

ستا د شعر جامو ته بس "حسنه" انتظار باسي
پاتې مې بربنډ غوندې دردونه لا په زړه کې دي

یو شعر

سمندر د محبت مو په غورځنګ شو
چې ترې تاو مو کړ ساحل د ګرمو شونډو

چې غبار د بې حسۍ وربانډې پروت وي
څه لیدلي به وي چا په هغو سترګو

چې د زړه د درد د نم ځلا پکې وي
راشه وګوره دنیا په هغو سترګو

غزل

هره سا زما نغمه شوه، زېر و بم کې لمبېدله
په خوشبو چې ستا د څڼو، پېچ و خم کې لمبېدله

ستا خو یو د ناز کاته وو، پرې خبر هم شاید نه یې
زما ځړیکه د پرهر وه، په مرهم کې لمبېدله

ما وې: څه دې کړل ځېرې بیا، ډکو سترګو کې زما نن
وې: ګلپاڼه د ګلاب وه، په شبنم کې لمبېدله

ستا حیا وه زیاتېدله، په څپو څپو خولو کې
زما تنده لېونۍ وه، په زم زم کې لمبېدله

ستا د خیال له وریتې دښتې، جل وهلې راستنه شوه
تلوسه مې بیا د سترګو، چې په نم کې لمبېدله

چا خبره وه "حسنه" ستا له تګ نه نابېره
په زعفران د بېلتانه چې ستا په غم کې لمبېدله

اشیانه

زما د تاک وطن باداره
هر یو رګ دې وزبېښلو
جوس دې واړول پر غاړه
د کوپړیو په کاسو کې
اوس یو څو خلي خاشې خو
ددې وچ تاک د ښاخونو
اشیانې ته زمونږ پرېږده

سرابي خوی دې خدای بدل نه کاندي
وربانـدې ماته دې چې تنده نه شي

هسې یې څکه ځان پرې مه مروه
عشق دې "حسنه" چې بې خونده نه شي

ای ننګیالیه خدایه!

ګوره ورکېږي او که ورک شو دا قام
ټوله هستي به دې بدرنګه ښکاري
وکړه پرې ننګ ای ننګیالیه خدایه
کنه دنیا به دې بې ننګه ښکاري

خدایه! دا ستا له پېرزوینو نه ځار
د انساني شعور دې پانګه راکړه
وینه زما دې پښتنه پیدا کړه
د نوراني مذهب دې ورانګه راکړه

خو دا شعور کله په اور شي بدل
شي رااوچته مې لمبه په زړه کې
اخیر انسان یمه بې وسه یمه
ایساروی نه شم ګیله په زړه کې

ډېر دې خاطر وربانديې نه درنوم
هسې د زړه درته خواله کومه
هغه چې ستا مینه په وینه ساتي
د هاغه قام درته کیسه کومه

ډېرې زړې زمانې نه راسپړم
د ننني وخت د مجنون کیسه ده
ستا د دوزخ لوغړن نه یادوم
ددې دنیا د وریت پښتون کیسه ده

د دین جذبه یې ستا تر هسکه رسي
خو یې له روح نه ناخبر پاتې دی
دښمن همدا ورته وسله جوړه ده
چې لا په څوکه د خنجر پاتې دی

دی ترېنه تمه د درمل لري لا
وینه د زخم یې څټي ظالمان
د جنتي خاورې کیسه یې پرېږده
مورنۍ ژبه ترې لوټي ظالمان

څوک یې راټولې کړي ټوټې د بدن
مکار دښمن په لر او بر وېشلی
ځه له پردو نه خو ګیله نه کېږي
ده ځان په ښه او بد ټبر وېشلی

خو خدایه ته خو دغه قام پېژنې
لا دې اسلام ورته راغلی نه وو
ریښتینې لار یې د پښتو وهله
لا دې پېغام ورته راغلی نه وو

نن پرې راټول دي شېطانان د دنیا
پکې یو یو ګوري د سر سرونه
چا ورته لاس کې زولنې نیولي
چا یې پېیلي په خنجر سرونه

ګوره ورکېږي او که ورک شو دا قام
ټوله هستي به دې بدرنګه ښکاري
وکړه پرې ننګ ای ننګیالیه خدایه!
کنه دنیا به دې بې ننګه ښکاري

یو شعر

ما په ځان د ځان زیاتی دومره ژړلی
چې مې ستا ظلم ته اوښکې پاتې نه شوې

غزل

لېونتوب مې په جانان کې نه دی پاتې
شور د عشق په بیابان کې نه دی پاتې

زه او هیلې ورته راغلو خوبه! تاته
ځای د زلفو شبستان کې نه دی پاتې

ستا د حُسن مالګه کمه شوه که خوند مې
نور په شونډو د ارمان کې نه دی پاتې

په ښاپست یې غریبي د زړښت راغله
ست د خولې چې په مېزبان کې نه دی پاتې

شاید خوند به کړي له مونږ سره زخمونه
چې نصیب مو په درمان کې نه دی پاتې

دی هم زوړ شو لکه زه خوله به دې واخلم
ګوره زور مې په ایمان کې نه دی پاتې

هسې تندر د سلګو د "حسن" اورم
نور باران په دې اسمان کې نه دی پاتې

د اجمل ختک پر قبر
د حملې نه په تاثر

راشه بیا مې دوباره قبر کې مړ کړه
خو خوشبو به مې د فکر څنګه وژنې
چې له مړي مې هم خوب کولای نه شې
کور په کور به زما ذکر څنګه وژنې

✵

لا ولاړ خو یې د قام دي څو کورونه
دده ګور څنګه ظالمه در په یاد شو
ته یې غواړې لا په خاورو کې کم عقله
اجمل والوت زمونږ په زړونو کې اباد شو

غزل

زورور به په قسمت وي چې پکې څوک لېوني شي
چې په مرګ په کوم وطن کې د خپل ورور څوک مېړني شي

د یتیم که د نرګس دي، له لېمو مو اوښکې څاڅي
هېڅ یو ګل مو خندا نه کړي چوپه خوله تېر پسرلي شي

ارمانونه مې وصال کې که په نه شمارې جانانه
دا مشران د پښتنو دي پس له مرګه به ژوندي شي

که مې طبع د اوبه ده، دا نرمي زما قوت دی
سرې لمبې مې د بل اور هم، په لاسونو کې زګېروي شي

شي خواره لکه لوګي به، ټول عالم به راخبر کړي
اخیر تنګ به مې جانانه په ټټر کې اسویلي شي

تش رندي نه کړم شرم هم، رقیبان ستا له کوڅې نه
څومره نېک کار دی چې لړې، له دې لارې نه ازغي شي

دا په اور د حسرت ایښي، ارمانونه مې درځار شه
زړه زما دې په سر واخلي، خو چې تاته سپېلني شي

اوس که دا دېوال دېوال وخت د "حسن" شعر ته غوږ نه ږدي
پرې د مړه څراغ به پاتې، اخیر کرښې د لوګي شي

ډېر یې لاندې تر پښو کړل ارمانونه
بیا مې راغلی په زړګي هجوم د مینې

ښه شوه تا په مړو کتو کې راته وښود
ما به چېرته لټوی مفهوم د مینې

لېونتوب

سړیتوب چې د معراج په تکل ووځي
پورته والوځي اسمان ته
له فضا د ځانځانۍ نه
شي ورګډ د عشق خلا ته
هېڅ آثار چې چېرته نه وي
د نفرت د هواګانو
هله جوړ ترې لېونتوب شي
په سودا د سر پیدا کړي
د جنون د سودا پانګه
یوه جلوه د جمال غواړي
بیا پېي تسپې د اوښکو
د ریښې ګرېوان په تار کې
پرې په ګوتو کړي د فکر
د لیلا د سودا ذکر.

د پېغلتوب پېټې

پښتنې پېغلې ستا وفا ته سلام
يار درنه غرب ته په سفر تللی دی
بېلتون د هر چا له پښو ځمکه لوټي
خو ستا په زړه کې يې خنجر تللی دی

په نم د سترګو دې پوهېږم ګلې!
نم د مچکو دې رخسار ته غواړې
سره اننګي دې ولونه ولونه، نه شول
ماليار د خپل حُسن ګلزار ته غواړې

ته هم سينه کې يو زړګوټی لرې
چې په شرابو دی قدرت مينځلی
درنه بې باکه نه شو ځکه چې تا
په زمزمي مينه فطرت مينځلی

د پېغلتوب پېټي ستومانه، نه کړې
لا دې اخيستي د حيا په اوږو
تاند ارمانونه دې بې صبره نه شول
لا دي پراته د انتظار په چړو

پښتنې پېغلې ستا وفا ته سلام
يار درنه غرب ته په سفر تللی دی
بېلتون د هر چا له پښو ځمکه لوټي
خو ستا په زړه کې يې خنجر تللی دی

ته چې بنګړو ته د همزولو ګورې
شړنګ يې دا ستا د زړه درزا زياته کړي
شي انګازې يې ستا په روح کې خورې
د يار د وصل دې سودا زياته کړي

خو ستا دي لېچې لکه شاړې دښتې
پکې بنګړي کتارولی نه شي
يار دې کوڼ شوی په کړنګا د پيالو
په شرنګ يې ځان ته رابللی نه شي

له دروازې سر راايستلی نه شي
هسې نه داغ دې په لمن ولګي
د چا سپېرغۍ به د نظر تېره شي
اور به دا ستا د پت په تن ولګي

د بل په غېږ کې دې اشنا زنګېږي
ته يې تصوير سره خبرې کوې
شپه وي په تلو ته د سلګو په ژبه
د خپل تقدير سره خبرې کوې

په هغه ځاځي د سرو څڼو خوله
د تورو څڼو يې شغا ده هېره
اوس د شنو سترګو په رڼا راپاځي
د تورو سترګو يې ځلا ده هېره

تا لا په زړه ده د زغم تيږه ايښې
هسې نه شور دې غلبلې خورې کړي
لاس دې په خوله نيولي وېره لرې
هسې نه غږ دې ګنګوسې خورې کړي

پښتنې پېغلې ستا وفا ته سلام
يار درنه غرب ته په سفر تللی دی
بېلتون د هر چا له پښو ځمکه لوټي
خو ستا په زړه کې يې خنجر تللی دی

غزل

چې د زړه غم غلطولی نه شي
پېټی د ژوند پر اوږو وړلی نه شي

ما به ترې ايښې وه ښکلا چې تلله
خو نُور په لاس څوک رانيولی نه شي

د عشق له ډېرو پړاوونو تېر شو
سترګې مې نېغ لا ورکتلی نه شي

راباندې مه غوړوه ولونه څڼې
پام کړه غزل رانه پېچلی نه شي

اوس به پالې غم د اشنا زړګيه
مېلمه له کوره څوک شړلی نه شي

باز دی "حسن" د غرونو سر ته خېږي
ځاله چنار کې جوړولی نه شي

غزل

په زړه غمجن خو بې موسکا نه درځم
د تا محفل ته بې پروا نه درځم

د نظر تورې دې خبرې کړه را
نور د حیا د ډال تر شا نه درځم

تر کړنګونو د غم ځان اچوم
د اوښکو سیند یم په هوا نه درځم

درځمه خدایه! په اخلاص دې کور ته
په کرایه لکه ملا نه درځم

پوهېږم بیا به درنه ځم جانانه
زغملی نه شم دا سزا نه درځم

که مې درغواړې په ښو به درشم
خوب نه یم یاره بې وینا نه درځم

وې: پېغلتوب مې غزونې وکړې
نوره "حسنه" وارخطا نه درځم

یو شعر

هسې دروند بار یې د جنګ را په اوږو دی
لکه څوک چې جنازه د زلمي زوی وړي

✵

زړه مې لمانځي د اشنا مینه په څړیکو
که وي شور پکې ګهیځ بېګاه د چیغو

که یې زړه غر د ډبرې دی "حسنه"
انګازه خو به پکې وي ستا د چیغو

جهاني ته!

ستا له سوز او شوره ډکه ترانه مې تر غوږو شوه
زمونږ د پت او د مېړانې افسانه مې تر غوږو شوه

زه دې وينم زه پوهېږم چې په روح دې اور بلېږي
په هلمند او په ارغند کې ستا د زړه وينې بهېږي

د قلم تر خوله دې وځي د ايوب ميوندۍ کړيکې
يو ناځاپه دې په زړه کې په څپو څپو شي ځړيکې

حماسې دې د پلرونو د قلم څوکې ته ناځي
له هر توري نه د شعر دې د ملالې وينې څاځي

ته چې وخوځوې شونډې د غېرت چيغې ترې ووځي
چې قلم ته ګوتې وروړې د همت چيغې ترې ووځي

ځکه سيوري د شملو کې روزل شوی يې تر ننه
په خپل دين او په خپل واک کې پالل شوی يې تر ننه

ته چې اوس هم د خوځون او د پاځون شعرونه وايې
په تيارو کې هم د نوي سباوون شعرونه وايې

ستا همدا دين او غېرت يې تل په سترګو کې غړېږي
دا چې زمونږ په دښمنۍ کې دښمنان سره يو کېږي

مخور د لر او بر مو راته وژني ټول په ګډه
دي لګيا چې کړي بې لارې زمونږ نوی کول په ګډه

که يې زمول پرون عراق کړ نن لګيا دي په ليبيا کې
دا چې ته ترې ټکوې سر لوټ او چور کړي په دنيا کې

دوی چې ووينې سره غوښه چې په تن د چا وي پاتې
ورته يو لکه لېوان شي پسې ځغلي شاته شاته

ټول عالم يې تماشه کړي پکې ښخې چې کړي داړې
که يې پورته تر اسمانه هم شي کوکې او رمباړې

خو تش غم د ګورګين نه دی نه يرغل د فرنګ ژاړم
هاغه ناست ورسره زمونږه تربوران يې ترخنګ ژاړم

ها منکر له خپله نومه د پردو چې ګوډاګیان شول
نورې پولې یې کړې ورانې تش د ژبې بندګان شول

دا منم درسره یاره ستا میوند نه شي نیولی
هېڅوک هم په سر د ځمکې ستا مړوند نه شي نیولی

ستا د جنګ له سمندره توپاني بېړۍ به ووځي
له تېر نه د غلیم به ستا د عزم ګولۍ ووځي

ننګرهار به دې خپلواک شي، قندهار به دې ازاد شي
یو غلام به کله وکړي ترې نه پاک به دې هېواد شي

خو ویرېږم چې به بیا کړو تش د دین او قام خبرې
ثمره به د پردو شي مونږ به خورو په سر ډبرې

وي میدان به مونږ ګټلی خو فاتح د جنګ به بل وي
جوړ به یې بیا راته په مېنه پرونی غونډې غوبل وي

له تاریخ نه به وتلې زمونږ د تورو نښانې وي
ځای په ځای به پکې ذکر چا د ستر ایران کیسې وي

خدای دې وکړي چې شاعره زما ویره هسې خیال شي
د امید دا ترانه ستا د حُریت د ناوې خال شي

پرې ویشتی به دې احساس د غمځپلو
کانې زړه دې چې اوبه شو غم د چا وو

څنګه تا "حسنه" وی چې نه به ژاړم
ستا په څوکه د قلم کې نم د چا وو

ستا په راتګ محفل ته زه جانانه
شوم درته پاتې رنګ مې والوتلو

بیا دې راتلو کړم په سیقل نظر کې
له زړه د ویرې زنګ مې والوتلو

غزل

درزا به دې د زړه کړم سرګردانه ورو په ورو
په غېږ کې به دې کړم دومره ستومانه ورو په ورو

سور شال له ځانه ورو لرې کوه شونډې به وخورم
راباسه رنګارنګ کاسې مېزبانه ورو په ورو

لا پاتې کرۍ شپه ده تا راخیستې ولې بیړه
لږ پرېږده چې دې موږ کړمه جانانه ورو په ورو

څه خوند کوي انداز د پښتانه اظهارد مینې
راګوري چې تر شا او شي روانه ورو په ورو

په یوه شپه به مې کومه آیینه د مینې ګورې
لږ وار وکړه پکې به شې حېرانه ورو په ورو

هر څو لکه غوټۍ که وم خاموش زړه مې راټول وو
خندا د عشق کړم ګل غوندې پرېشانه ورو په ورو

همداسې به یې زړه کړي د پرهر لمن راټوله
"حسن" دې چې کړو هېر څنګه ناځوانه ورو په ورو

زه چې نه درګورم بیا دې هم وینم
څه دې کړم کتل چې مې لیدی نه شي

غوڅ به شي جانانه د "حسن" په زړه
دا ماته شیشه ځان سره وړی نه شي

له دانو نه د تسپو یې خوی زده کړی
چې یو غم لرې کوم بل مخ ته راشي

د غمونه په متاع پایي "حسنه"
بې له دې به د خوښۍ تربته سا شي

غزل

په حجره کې د بنګړیو شرنګ د چا وو
هسې زه دې ملامت کړم ننګ د چا وو

د غوڅ لاس تپوس مې نه کړم خو ما پوه کړه
بې فاتحه دا ګټلی جنګ د چا وو

ته انکار له مینې کړه خو ځواب راکړه
په راتګ زما چې والوت رنګ د چا وو

خو بس زه وم چې په کلي پسې مړ وم
کنه زړه په دې لندن کې تنګ د چا وو

څنګه وایې چې له خیال نه مې شړلی
ناست د شپې پکې "حسن" ترڅنګ د چا وو

ټوپک زما اشنا دی

زه کم عقله یم ملګرو
چې دښمن ته ګوته نیسم
چې یې ولې زما په لاس کې
د قلم ملا کړه راماته
او ټوپک یې پکې راکړ

زه خو خپله پرې مَین یم
واک د زړه مې د ټوپک دی
دا دده خوله کې چې وینې
دا زما ژبه خوځېږي
په یوه مټ مې خړ څادر وي
په بل مټ مې دی وي ایښی
د همدې ټوپک لپاره
نارینه اولاد تل غواړم
که واده وي که جرګه وي
دی وي پروت زما په څنګ کې
څوک چې هم راسره تاو کړي

يوه نرۍ غونډې خبره
ورته کړم په ځای د خپلې
د ټوپک خوله برابره
بيا راتاو کړمه برېتونه
د فرار تاج مې په سر وي
د خپل ژوند په کنډواله کې
د مقتول په هديره کې
د خپل ورور پښتون په وينو
د غېرت تاريخ ليکمه

ما چې دومره پت ساتلی
د ټوپک سره د مينې
نو کړم ځنګه ملامت بل
چې يې مونږ يوځای کړو دواړه
بل به څوک ډېر مستحق وو
چې ټوپک يې وای تر غاړه.

غزل

ښکاره چې په تياره کې شي رڼا سترګې وراوړي
چې ښکلي په محفل کې وي په غلا سترګې وراوړي

ته څنګه رانه پوښتې چې دې ولې مخ ته ګورم
آيينه چې مخامخ وي خامخا سترګې وراوړي

رڼا د چا د مخ دې چې له سترګو زړه ته راشي
ځمبل له بڼو هېر شي په بيا بيا سترګې وراوړي

پوه نه شوم په خبرو يې په سترګو کې يې ډوب شوم
له سازه نڅاګر ته په رښتيا سترګې وراوړي

ديدن د داسې يار به کړم که نور خلک به څارم
ډيوې ته يې د مخ چې د هر چا سترګې وراوړي

جذبې د لېونتوب دې ويښول غواړي "حسنه"
چې سترګو ته دې بيا نن د اشنا سترګې وراوړي

غزل

لاړ شه محتسبه لېونی الفت مې مه پوښته
يم يې په نشه کې د ګناه علت مې مه پوښته

ډېر تکرار منمه چې پيکه ښکاري په هر شي کې
خبر دی خو په مينه کې همدا عادت مې مه پوښته

ويلې لکه اوسپنه د مينې په ګرمۍ کې شم
يخ د دښمنۍ کې د سختۍ شدت مې مه پوښته

مې مې خپل ګوټلي دي لوټلي خو مې څوک نه دي
پام کړه محتسبه راته ګران عزت مې مه پوښته

وې: چې پښتانه ته خو په هر مورچل کې يو لاس وي
دا پرمخ د کفر او اسلام وحدت مې مه پوښته

تللې مې تر کوره ده د هرې مېکدې لاره
لار به کړې غلطه ګوره بل شهرت مې مه پوښته

د شعر بخرې

شاعره ياره ما هېر کړې نه يې
که سره ورک يو د بېلتون تياره کې
د انتظار هره ګړۍ کې اوس هم
ستا په خوږو خوږو يادونو پسې
زمونږ د الفت په تصويرونو پسې
ستا د شعرونو بلومه شمعې
د غزل توري دې حواس شي راته
د محبت مې تخنوي رګونه
خو غم مې ورو ورو شونډې وزبېښلې
لکه چې پاڼې د خزان شي وچې
پرې څڅوم ځکه د اوښکو څاڅکي
چې زمزمه کړم ستا د شعر بخرې
هسې نه اور واخلي لمبه لمبه شي.

درنه خاوره

دا د حماسـو وطـن ننـګ لـه شـا زلمـو غـواړي
تــوره د احمــد بابـا شــړنګ لــه شـازلمو غــواړي

پورتـه د شـهید لـه وینـو بیـا شـو پـه الـوت نسیم
راپې ووړ پیغام په سره منګول کې د غیرت نسیم
ور یې کړې سرې جوتې هر ځوان ته د همت نسیم

ګرځـې د تـودې وینـې رنـګ لـه شـازلمو غـواړي
تــوره د احمــد بابـا شــړنګ لــه شـازلمو غــواړي

وریځې د باروتو یې کېږدی کې د آسمان ناځي
څاڅکو کې یې غږ د ملالۍ د یا قربان ناځي
تنـدر تـه یـې ګـوره پکـې قهـر د افغـان نـاځي

دا د قربـانۍ جذبـه جنـګ لـه شـازلمو غـواړي
تــوره د احمــد بابـا شــړنګ لــه شـازلمو غــواړي

سوځي که د خپل حسن په اور کې دا لمبه خاوره
ډکـه لـه مېړانــې او ابــرو ده دا درنــه خــاوره
جوړ به کړي تصویر بیا د تاریخ دا آیینه خاوره

توغ د خپلواکۍ د ځان دنګ له شازلمو غواړي
تــوره د احمــد بابـا شــړنګ لــه شـازلمو غــواړي

زړه لـري "حسـنه" د زمـري ددې وطـن سـينه
تل یې څیرې کړې په پنجو ده د دښمن سینه
غـواړي نـور هـډوکي د غلیم ددې مـدفن سـینه

بیـا د انقـلاب ربـاب ترنـګ لـه شـازلمو غـواړي
تــوره د احمــد بابـا شــړنګ لــه شـازلمو غــواړي

غزل

بیا یې پر رڼو اوښکو لندې شونډې شکرې دي
لړ کې د لعلونو یې پېیلې مرغلرې دي

نه ځمه یواځې د فکرونو کړېچونو کې
تاو له تنهایۍ مې د اشنا د غم لښکرې دي

وایم په منار خو د جومات مو ډزې مه کوه
وایي چې د سولې یې په سر ناستې کوترې دي

راشه چې په یو او بل کې ورکې ارواګانې کړو
شونډې او مچکې خو ورې ورې خبرې دي

ګوتو د ښو کې یې نیولی لور د وروځو دی
کوم لور ته روانې یې چې بیا سترګې لوګرې دي؟

رابه ورې غزل ته نوی رنګ ستا له فضا د عشق
بیا چې د "حسن" د تخیل خورې وزرې دي

غزل

هسې په جنګ به مې شي تا سره جانانه اوښکې
ځي بدرګه کې د موسکا مې تر ګرېوانه اوښکې

ښکاري چې ډېرې پر بازار شوې د احساس د خلکو
چې له اوبو نه په دې چم کې شوې ارزانه اوښکې

کله ستنې کله شي ورکې کله وڅڅېږي
خدای کړې زمونږ په شان زمونږه سرګردانه اوښکې

وچ بیابان ته د احساس د چا ونه رسیدې
پر خیرو خیرو ګرېوانونو شوې ستومانه اوښکې

زه هم ولاړ ګوتې په غاښ یم خپل نصیب ته داسې
لکه "حسنه" چې شوې ما پورې حېرانه اوښکې

آزادي

خوندور څومره ژوندون وي
د آزاد مخلوق په برخه
یو غریب غوندې انسان وي
هېڅ درک یې د ماښام د ډوډۍ نه وي
د غُربت په سپېره دښته
یبلې پښې ورپسې ځغلي
څپ څپانده فوارې یې
د سرو اوښکو او سرو وینو
د هر پل مخ ته نڅېږي.

خو خندا یې وي په وترو وترو شونډو
سر یې هسک لکه د غره وي
اسمانڅک فکر یې زانګي په فضا کې
په رڼوب کې د ضمیر یې
د هېندارو نندارتون وي
هر اواز یې په آزاده ژبه ناڅي
پلوشین محل د زړه یې
د رڼا مو تازه نه وي

داسې کېف اخلي ازاد مارغه له ژونده
وي اسمان یې غوړولی
ځانته پراخ ډګر د لوبو
په الوت پکې غوټې خوري
که یې څرېکې د وسواس وي
که یې کرېکې د احساس وي
بې پروا یې پکې لوني
وي کوکارې یې په خېټه کې د لوږې
خو وي غم ترې کډه کړې
څو دانې له خدایه غواړي
تناونه د فضا ورپسې نغاړي
له مښوکې نه یې الوځي سندرې
د نغمو په سیند کې لامبي.

خو چې فکر یې ولجه شي
د خوځون واک یې د بل شي
تر ضمیر یې پیرې تاو شي
شي راځوړند یې په ژبو کې کولپونه
د الوت سترې هوس یې
په وزرو کې جلبل شي او ایرې شي.
په دې حال کې که یې مخ ته

د جنت خواږه پراته وي
يا داني وي په خروارو
يا ډالرې وي پرېمانه
څه به کېف وي ددې شومې
په مرۍ کې به يې نښلي
يو آزاد پل او الوت به
په دې هر څه بدل نه کړي
دا سپېره نصيب ځپلي
په رښتيا د رحم وړ دي
په قفس کې که مارغان دي
غلامان که انسانان دي.

هسې شېخ په تار د ږيرې خوله ګنډلې
کنه هر سړی کيسه لري د مينې

هسې زړه به د "حسن" درته کلک ښکاري
دې ډېره کې چينه لري د مينې

غزل

شپه به د جذبو درته ډالۍ کړم لږ خو پاتې شه
مړاوې تلوسې به خندنۍ کړم لږ خو پاتې شه

زه به د ځوانۍ خپلې زمرۍ جذبې راويښې کړم
تا به په ترپکو غرځنۍ کړم لږ خو پاتې شه

ډار د رسوايۍ که مې زاريو کړ پيدا چېرته
پټه به جرګه درته سلګۍ کړم لږ خو پاتې شه

ويښ په اسويلو به دې د مخ مړه انګارونه کړم
پورته د مستۍ به ترې سپرغۍ کړم لږخو پاتې شه

ډکې له مچکو به د شونډو پيالې پورته کړو
تنده به د مينې پخوانۍ کړم لږ خو پاتې شه

بڼ د پېغلتوب به دې د ناز سپرلي کې ونغاړم
شنه به له خندا هره غوټۍ کړم لږ خو پاتې شه

ستړې به حیا کړو د سرور په سرودونو کې
مینه د "حسن" به لېونۍ کړم لږ خو پاتې شه

د لوګنې تنهایي تیاره کې ډوب شي
چې په زړه د چا کې بل د گومان اور وي

خدای دې وساتي "حسن" له هغه وخته
چې وېښتان د مخ یې سپین او زړه یې تور وي

ماته ټوپک په لاس کې راکړي چې په سر یې وله
خپله سوغات ورته د سرو زرو خنجر ورکوي

ما په خپل کور کې د عجم په نوم انسان نه ګڼي
دلته راځي عرب زما په خاوره سر ورکوي

غزل*

زړګیه پورته شه ړانده اسمان ته لاس واچوه
یادې په سرو اوښکو خیشته ګرېوان ته لاس واچوه

که دې هنره د کمال خوله خوږه شوې نه وي
راشه زما د شعر خواږه دیوان ته لاس واچوه

هغه چې نه ښکاري پاچا! پرې ملامته نه یې
خو دا په څنګ کې دې ښکاره شېطان ته لاس واچوه

تش د موسکا په سیکو نه شې رانیولی مینه
که سوداګر یې نو د زړه تاوان ته لاس واچوه

له عابدانو نه په مینه کې سیالي مه غواړه
د ګنهګار "حسن" پاخه ایمان ته لاس واچوه

* د ګران باز محمد عابد صیب په پله

غزل

بله پر کنګل زړه چې لمبه شي اوښکې وڅاڅي
ستړې تلوسه چې اندېښنه شي اوښکې وڅاڅي

مونږ څنګه ایسارې په تورتم کې پرخې اوښکې کړو
شپې ته چې تیاره هم زولنه شي اوښکې وڅاڅي

غم دڅا د خوړین زړه له چینې راخوټولي وي
هسې څه خبره یې پلمه شي اوښکې وڅاڅي

بل چې درکې جوړ کړي پرهرونه غریو نیولې شي
خپل دې چې د درد په تماشه شي اوښکې وڅاڅي

ګرځي د امید ګرمه فضا کې وریځې واغوندي
یخه د امید چې ولوله شي اوښکې وڅاڅي

مست به وي موسکی به وي "حسنه" چې یې سر وي هسک
کله چې کبره د سر کاسه شي اوښکې وڅاڅي

د مینې ابدیت

څه وشو که مو جسمونه
د دوو مختلفو لارو لارویان شول
او له تلپاتې وصل نه بې برخې شول

زه هم ستا غوندې
د خپل تقدیر د کاتب له ارادو نه ویرېدم
خو اوس باک نه لرم
ځکه چې پوهېږم
چې زړونه مو اوس هم
هاغه شېبو په خپل موټي کې
په هاغه ځای
غېږ په غېږ
خوله په خوله
یوځای نیولي دي

زمونږ له همدې بېلتون نه
زمونږ د مینې ابدیت زېږېدلی

ته خبره يې
چې ماته
هاغه تېر مهال
او په هغه کې د مينې لېونتوب
څومره لويه او ارته نړۍ سپړلې
لکه څوک چې يوه تاريخي نمايش ته لاړ شي
تل مې تر لاس نيولی
د ماضي ګلبڼ ته
د خپلې لېونۍ ځوانۍ
راز و نياز ته بيايي

ستا د لاس هره نخښه
د ژوند په دې بند تياره دهليز کې
لکه بلېنده راته بلېږي
همدا د بېلتون تناونه که نه وای
دوی هم شايد ستا د پښتنې ښکلا په شان
د غفلت په تاخ کې
د ګردونو په پړوني کې
محجوبې پاتې وای

د همدې ابديت په رڼا کې
ستا په نازبينو ګوتو
په مريو کې د پټې کړې هېندارې
په هر ځونډې کې
ستا د پېغلتوب شوخې تابلوګانې لوبوم

هاغه شېبې پکې تخنوم
چې به مو په ګډه تېرې اورېدې
ها تېرې چې د هرې يوې په پای کې به
تا خپلې مرموزې سترګې
زما په لور کړې کړې
ترڅو زما د سترګو د ککو په هېندارو کې
د خپل زړه چاودون د سوز د انګازې
انځورونه ووينې

زمونږ د مينې همدا منزل وو
چې زمونږ د ډېرينو زړونو
د هرې ډېرې له منځ نه يې
د مينې د اوښکو بهانده چينې راوخوټولې
په کومو کې چې هره شېبه

د یو چا جل وهلې پېغلې هیلې
بربنډې لامبي

د مینې دا تلپاتې یادونه
او د خاطرو بلوغ دی
چې پرې د ژوند دا ترخې شېبې غلطوم
ها چې د حال په یوه خوښۍ یې هم
پام بلې خوا ته نه اوړي.

چې په تورې د قلم تورې راباسي
د منطق او دلایلو ځواک یې نشته

"د قلم څوکه تېره ساته "حسنه"
که دې سر هم پرې قلم شو باک یې نشته

غزل

فکرونه مې سپرغۍ شي په هجران کې لکه ستوري
الوځي په یادونو د جانان کې لکه ستوري

ما وې: درته په ښار کې کلیوال سپېڅلي زړونه
ورکېږي د لوخړو په توپان کې لکه ستوري

دا بیا لکه تیاره چې د بېلتون د شپې خوره شوه
خورې مې چې شوې اوښکې په ګرېوان کې لکه ستوري

شړم که ټوله ورځ دې شوخ یادونه خو چې شپه شي
راګوري په کړکیو د ارمان کې لکه ستوري

لارښود مې د مَېنو د کاروان شول ارمانونه
شیندم یې ستا د عشق په کهکشان کې لکه ستوري

مَېن ورته "حسنه" ټوله شپه د زړه خواله کړي
ستا توري د غزل دي په اسمان کې لکه ستوري

غزل

ستا د رخسار چې ځلېدلې آیینې
کاڼو کې هم راټوکېدلې آیینې

چې وارخطا یې شوې اوښکنې سترګې
ته وا اوبو کې رپېدلې آیینې

غالبه تل مونږ دا خطا کوله*
ګرد وو پر مخ مونږ پاکولې آیینې

وینم یې پړک که راته شا کړي یاران
لکه دوه مخې ځلېدلې آیینې

ستا د موسکا لمر کې د اوښکو باران
ته وا له هسکه اورېدلې آیینې

* د غالب د یوه بیت ترجمه ده.

زما نظر ستا انګې غورېدل
دا خو په لمر کې پړکېدلې آیینې

ښکلي تصویر کله په یاد کې ساتي
"حسنه" تا ځنګه پوښتلې آیینې

زړه ته درغلم له هغې دروازې نه
چې بې پامه خلاصه پاتې وه له تا نه

ته چې خپل زړه ته راتلې زه تر تا وړاندې
ستا د زړه په غولي ناست ومه جانانه

غزل

زړه ته چې ورپېښه حادثه شي اوښکې وڅاڅي
ډکه چې له ګرده دا کوڅه شي اوښکې وڅاڅي

وويني سرې وينې پښتنې وي چې ايسارې وي
پورته د غېرت چې جنازه شي اوښکې وڅاڅي

غوڅه چې څرمن شي څړيکې وخندې څپې څپې
جوړه چې په زړه کې هنګامه شي اوښکې وڅاڅي

وشړي اسمان هم په باد ورېځې اخير وژاړي
ډکه چې د زغم د چا پياله شي اوښکې وڅاڅي

هر څو که د يو او بل په غېږ کې زانګي دوه زړونه
زياته چې د سترګو فاصله شي اوښکې وڅاڅي

ګورمه چې بل ته په شيشه کې پورې وخاندم
مخ ته مې چې کله آيينه شي اوښکې وڅاڅي

تل چې لکه شمعه "حسن" ژاړي ملامت څه دی
پورته چې له زړه د چا لمبه شي اوښکې وڅاڅي

مشوره به چېرته ځای کړي
له هوا يې چې ډک سر وي

ډېر افراط په استغنا کې
د فکري غُربت مظهر وي

د الوت هوس يې مړ شي
خپل مکان ورته اسمان شي

د حواسو په قفس کې
چې کوم فکر بنديوان شي

د زلفانو څانګې

شپه ده له خوشبو نه د زلفانو څانګې ډکې دي
نن د چا په مخ کې له سپوږمۍ نه وړانګې ورکې دي

دښته د ژوندون مې له سپېرو خاورو نه ډکه وه
لار د بړېوکۍ غوندې منزل ته رانه ورکه وه
دوړې مې ملګرې وې د ژوند راځنې کرکه وه

ما وې: د ازغیو مې په زړه کې څوکې لکې دي
نن د چا په مخ کې له سپوږمۍ نه وړانګې ورکې دي

بار به په تنکۍ اوږو وې ما د زلمیتوب جذبې
سترګو کې مې رغښتې د یو چا د پیغلتوب جذبې
ورکې په سودا کې وې زما د لېونتوب جذبې

نه راځي خاطر ته خاطرې مې بې درکې دي
نن د چا په مخ کې له سپوږمۍ نه وړانګې ورکې دي

جام د زړه مې ډک وو ترېنه لاندې څڅېده مینه
تنده د یو چا پسې مې سترې ګرځېده مینه
هر ځل به مې زړه ته ژړغونې ستنېده مینه

زړه به راته وې: چې پیغلې ټولې په زړه کلکې دي
نن د چا په مخ کې له سپوږمۍ نه وړانګې ورکې دي

راغی هغه وخت چې مې په جام د زړه راپرېوته
نن یوه سپوږمۍ په تور ماښام د زړه راپرېوته
تکو تورو وربځو کې په بام د زړه راپرېوته

اوس مې چې له غمه د مَېن زړه اوږې سپکې دي
نن د چا په مخ کې له سپوږمۍ نه وړانګې ورکې دي

اوس پر زړه د سپین لمر پلوشې لکه د غره لرم
جنګ ته د غمونو ارادې لکه د غره لرم
نه تښتمه ژونده ولولې لکه د غره لرم

وګوره په پښو کې مې خورې زلفې تلکې دي
نن د چا په مخ کې له سپوږمۍ نه وړانګې ورکې دي

غزل

اور دې شي د شمعې خو چې ستا په کتو وڅاڅي
اوښکې مې دې یاره په وار وار له لیمو وڅاڅي

ژړ به په رګونو د سحر کې شیدې وځغلي
څاڅکي د رڼا به د سپېدو له سینو وڅاڅي

هلته په وطن کې چې سینه د افغان وڅیري
وینې یې لندن کې د "حسن" له بڼو وڅاڅي

نه غواړمه دا چې مې په اوښکو ژړغونی شي
دا خو یو څو څاڅکي په ساحل له څپو وڅاڅي

جوخت مې کړه امېل ته د سینې سترګې مې ډکې شوې
پرېږده چې نن اوښکې د زاهد په تسپو وڅاڅي

هر رنګ که ګلپاڼو د لفظونو ته ورواغوندم
راز د محبت رانه د شعر له خوشبو وڅاڅي

جوړ د بوډۍ ټال کړي سره یو ښکلا او مینه شي
اوښکې د "حسن" چې ستا د مخ په شغلو وڅاڅي

دا له ګوهرو ډک صدف لفظونه
اوس به یې خیال ګڼې الفت به دې شي

په زمکه مه غورځوه شعر د "حسن"
ګوره مېن به شي حاجت به دې شي

غزل

ډېر يې وشرم له زړه نه سرخوړلي اور ته راشي
ارمانونه ګنهګار مې لاړ شي بيا دې ګور ته راشي

ټوله ورځ وي رانه پټه پښتون خوی يې دی د ستوريو
بې حجابه مې تياره کې د پرهر ټکور ته راشي

ځم سيکې د شوګيرو مې په لېمو کې ورته نيسم
راغله شپه بيا به مې خيال ته د خپل حسن پور ته راشي

ټوله ورځ که وي ځپلې مزدورۍ خو بختور وي
چې ماښام د ختو کور ته، د بنګړيو شور ته راشي

پرې د مينې پيريان کېني، په دمونو پسې ووځي
د پيرانو په دې چم کې دا "حسن" ميخور ته راشي

شرر

سا د ګُل په جُز کې ګرځي
جُز د يو او بل تکميل کړي
حُسن حُسن وي په مينه
مينه زېږي له ښکلا نه
له فطرت د ارتقا نه
هستۍ دغه راز زده کړی
د شرر حماقت ګوره
چې له اوره مخه وکړي
څو شېبې يې شور او نور وي
خو بيا سوړ شي لکه مړی
هغه دم ترې نه دم لاړ شي
ځکه هر شی چې له اصله
فاصله واخلي جلا شي
د هستۍ کور يې تالا شي.

غزل

څومره چې د مینې پروانې په دې وطن کې دي
هومره د بازانو اشیانې په دې وطن کې دي

هومره به دښمنه ستا د وینو څاڅکي وڅاڅي
څومره چې د اوښکو دُردانې په دې وطن کې دي

چا د ترهګر چا د مذهب په نوم ځپلی دی
هر ظالم موندلې بهانې په دې وطن کې دي

څومره یې تاریخ ته کارنامې راپلټلي دي
څومره د غیرت لا خزانې په دې وطن کې دي

څوک یې خزانې څوک یې مذهب څوک یې کلتور لوټې
هر چا بیا په نخښه نښانې په دې وطن کې دي

نوره به لا موج وهي نشه په دې سرونو کې
ډکې د غرور لا پیمانې په دې وطن کې دي

څنګه یې "حسنه" د قلم څوکه کې ونغاړم
هر لور ته د وینو افسانې په دې وطن کې دي

✱

چا مې زړه په محبت باندې غوړ نه کړ
په اوړو چې مې پرتې دي سپورې ځنې

په دریاب کې مې د مینې اول ډوب شه
بیا به درکړمه په لاس کې تورې ځنې

✱

سر به یې خلاص ستا پر لمسون شي اخیر
نن دې پر ورور که راته ملا ماته ده

ماته په تور مخ رڼه لار مه ښایه
زما پښتو ستا تر تقوا زیاته ده

غزل

څه مې زړه ته ګورې چې پکې څومره خبرې دي
نه ښکارې له لوړو د غرور ډېرې ژورې دي

ناڅې مې د خيال په سندريزو محفلونو کې
چا وې: د الهام ښاپيرۍ ما نه مرورې دي

شايد چې کوترې يې د سولې چېرته وليدې
لومې لومې ډېرې يې چې بيا ورته ببرې دي

پام په دې تش لاسو به دې هسې ګولۍ پڅې شي
دې خلکو په تن د پښتنو ولولو زغرې دي

زمونږ محل د فکر چې باروتو هم لوګن نه کړ
څرېکو مو شيندلې په زخمونو کې سندرې دي

اوس به يې "حسنه" د پښتو پېغله تر غاړه کړي
تا چې د غزل په تار پېيلې مرغلرې دي

غزل

سر پرې چورلي زندګي مو بوربوکۍ شوه
له سپېرو دوړو نه ډکه يې څولۍ شوه

ما يې نيت د بېرته تګ پوښتی چې شپه شوه
دې اوړۍ له غاړې خلاصه کړه موسکۍ شوه

پر ورشو د مخ يې کر د بوسو وشو
په ترپکو يې موسکا لکه هوسۍ شوه

په حُباب کې مې د اوښکو ارمان درومي
له اوبو جوړه روانه يې بېړۍ شوه

چا د ژوند د لفظ مانا رانه پوښتله
ستا نامه مې وه پر زړه خوله کې سلګۍ شوه

د زمان د باد د رُخ په لوري اوړي
توجو د زمانې د چرګ لکۍ شوه

د نظر د نسیم غېږ کې مې خوره شوه
په خپل رنګ او بوی درنه لکه غوټۍ شوه

پر "حسن" به نغمې کله زېرې وکړي
چې له نل نه د ټوپک جوړه شپېلۍ شوه

✵

نورې هم ډېرې منډې ترړې غواړي
تش یې په مینه ګوزاره نه کېږي

"حسنه" ژوند د ناروغ لمونځ مه ګڼه
غواړي خوځون په اشاره نه کېږي

د درد زلزله

زړه کې مې شور کړي څپ څپانده مینه
لکه قید شوې د قفس بلبله
ورته کوچنی مې شي د زړه سمندر
ورباندې پېټی شي درنه غوندې شي
غواړي په هر لوري خوره وره شي
کله مې زړه وچوي دوه ټوټې شي
پکې راپورته شي د درد زلزله
کله احساس پکې توپان راولي
هره څپه کې یې طغیان راولي
په نغمو سر شي په ساحل ورواوړي
په غېږ کې ونغاړي د زړونو دښتې
خو پرې د یوې هم څه چاره نه کېږي
یوې ته وراغوندي شګلن پړونی
له بلې ټولې کړي زرخیزې خاورې
غولی یې نور هم ډبرین پاتې شي
زړه مې د مینې هسې شین پاتې شي
د چا یې خوښ نه وي انداز د قدم
چاته یې تګ ډېر ګړندی ښکاره شي
څوک یې مالګین فطرت نه کرکه کوي

ځوک وي په خپل ازغن فطرت خوشحاله
ترېنه يې رخه وشي شا کړي ورته
ځنې بيا زړې د الفت نه لري
چې پکې شنه کړي د لاله ګلونه
پيڅي راټولې کړي ستنه شي زړه ته
شونډې کړي بوڅې په ګيله شي زړه ته
نه يې په ښو کې د څپو وي پاتې
هاغه ښکالو او سندريز ترنم
لکه يو چا چې وي خښ کړی مړی
او پټه خوله له هديرې رادرومي
ماتمکده مې د غمجن زړګوټي
د وير د ساندو تور لباس واغوندي
مخ په څپېړو وهي کوکې وکړي
چې څنګه ټول کړم د ذوقونو واټن
څنګه کړم لنډې د فطرت فاصلې
له کومې خوا راوړمه داسې مينه
چې د هر زړه دښته څړوبه کاندي.

غزل

زه په دوزخي تياره کې خيال د جنت پېژنم
ستا په تصور کې شم مشال د خلوت پېژنم

مه زانګه پکې له خپل مکانه به دې ورکه کړي
زه مې د فکرونو پر و بال د الوت پېژنم

وژني دې پر خپل، لاس کې خنجر د آزادۍ ورکړي
زه د نننني ظالم کمال د وحشت پېژنم

شپه به مې نن بيا ستا په کاواکه څړيکه لاس کېږدي
زه مې د زخمو کتاب کې پال د قسمت پېژنم

ته دې څه چاره د غلامۍ د زولنو وکړه
زه مې له زانګو نه خپل جلال د غېرت پېژنم

زه که يم غمجن خو ستا محفل ته په خندا درځم
مه ويرېږه ياره سور او تال د الفت پېژنم

غزل

چــې عـــاجز لا د حـــالاتو لـــه تفســیر دی
تفکــر یــې پـــه حواســو کــې اسـیر دی

پـــه هســـتۍ د اصــل څنګـــه ګومـــان وکــړم
چې تـش رنـګ یې هـر انـدام لکـه تصویر دی

د پښـــتون د جنـــون اور تړلـــی نـــه شـــي
ویلـې شـوی پـه دې قـام کـې هـر زنځیـر دی

کلـــه غــم کلــه ښـادي پکــې نغمـــه شـــي
لـه دې زیـر و بـم نـه جـوړ ساز د تقـدیر دی

د سـرو سـترګو بلـو شـمعو تـه ویښ ناسـت دي
د "حســن" او ســتا د غــم داســې شــوګیر دی

خـود بـه هـر منطـق تښـتي زمـا لـه ملګرتیـا ځنې
زه چې مې "حسنه" خپـل وبـال د غربـت پیـژنم

✵

ټـول حـواس یـې شـي بـې واکـه ورتـه تـم شـي
پــه غــزل چــې د "حســن" د چــا نظــر شــي

ورتـــه رډې ســـترګې ګـــوري پکـــې ورک شـــي
لکـــه پیغلـــه چــې پـــه مخـــه چاتـــه ورشـــي

✵

چـــې پــرې پالنـــه د جفـــا ونـــه کـــړې
پـــه دې ځـــولۍ ځـــولۍ وفـــا بـــه څـــه کـــړې

چـــې پکــې برخـــه د زکـــات مـــې نـــه کـــړې
پـــه دې دلـــۍ دلـــۍ ښـکلا بـــه څـــه کـــړې

شین خاپ

اور يې چې ګوتو ته راورسېدی
هله شوم پوه چې ما سګرټ بل کړی

د اندېښنو مزل ځپلی خیال مې
غبږ کې د هاغې کیسې خوب وړی وو

چې یوه ورځ مې د غاښونو کاروان
پرې کړ د واک مهار یاغي غوندې شو

ټوپ يې کړ ستا د اننګو ورشو ته
وربانديې ويې لګول چکونه

جوړ شو شین خاپ پر اننګیو دتا
سبا همزولو درنه کړه پوښتنه

تا ورته وې: چې دا مې خال اینبی دی
دوی په خبره ستا باور نه راتلو

لږ يې دیکه کړې درنه ويې پوښتل
چې ټوکې مه کړه په رښتیا ووایه

اول کې وشرمېدې ګونګه شولې
بیا دې لېمو کې شو غرور په څپو

شونډو دې واغوسته مرموزه موسکا
ورته دې ووې: چې رښتیا وایمه

دا مې چې وینئ دا مې خال دی پرمخ
خو راته چا د غاښ په ستن اینبی دی

چــې درتـــه ســـترګو مـــې ســـپړل رازونـــه
شـــوې مـــې لـــه ژبـــې نـــه خبـــرې ورکـــې

ســـتا حېرانـــي مـــې پکـــې ځـــای نـــه کړلـــه
آیینـــې لیمـــې مـــې وې لـــه ګـــرده ړکـــې

غزل

لولم د ظالم ژوند افسانې دتا په سترګو کې
توري دي د سرو اوښکو دانې دتا په سترګو کې

مرګ رانه ژوند نه اخلي ولاړ دی انتظار کوي
وینې مې د مینې بهانې دتا په سترګو کې

پام کړه چې اخیر به مې تقوا له پښو وغورځي
ګرځي ورپسې چې پیمانې دتا په سترګو کې

پرېږده مه رابوله ارمانونه اور د شمعو ته
بیا به شي جلبل دا پروانې دتا په سترګو کې

ښخې مې وې دلته پسې راغلم مخ راواړوه
غواړم د یادونو خزانې دتا په سترګو کې

لا یې پېژندلې ناوې نه دي سادګانې دي
جوړې مې کړې هیلو اشیانې دتا په سترګو کې

راشي خداېږده څنګه د "حسن" پرې دوباره باور
ژوند چې زمزمه کړي ترانې دتا په سترګو کې

ځینې کسان وي د تکریزو غوندې
غواړي ښکلا ورځنې پور کړي سړی

څوک نه نږدې درته ډېر وخت پاتې شي
رنګ یې بدل شي نور هم تور کړي سړی

جوړې دوه مسرۍ مې د غزل کړې ترې
سترګو ته دې زما په نظر وګوره

حُسن د عالم مې کړ راټول پکې
راشه دا د مینې هنر وګوره

د احساس کرونده

تا خو هر ارمان پاللی
هر یو خوب د ارزوګانو
له تعبیره وروسته وینې
د قدرت هوس دې مور کړې
د بې وزلو پر ځپلو

له دې نوره خالي زړه کې
د لویۍ هوس ځراغ کړې
کله سرې اوښکې د کونډې
کله سرې د مقتول وینې
بلوې په دې ځراغ کې

د ناخوالو او نادودو
پنځونه کې استاد شوې
په کمین کې ورته کینې
د ازل قاقفله لوټ کړې
چې پکې وي د هر چا برخه جوته

د وریځو تورتم

ستا د هجر د تیارو چې

تور ځادر مې پر زړه خور شي

چیرته لرې مې په زړه کې

ستا یادونه دلاسه کړي

لکه تور تورتم د وریځو

پاس پر سر د چا ولاړ وي

خو لږ لرې د یوه هسک غره

شنه لمن وي لمر په خپلو

پلوشو کې رانغښتلې.

ته له هرې برخې تاو کړې لويه خېټه
د عشرت په هر محفل کې
انګازې ستا د خټ خټ خندا خورې وي
ښاپيرۍ درته نڅا کړي
په سندرو کې ويدېږي
په نغمو کې راپاڅېږي
خو سکون درته سراب شي
چې ته څومره پسې ځغلې
هومره وړاندې درنه درومي

د خوندونو وسيلې دې کړلې سترې
هرې يوې سره عادي دتا فطرت شي
انديښنې دې بيا د بلې په تلاش شي
چې موندل يې ناممکن شي
سر دې ډک د پرېشانۍ له شور ماشور شي
ته وا ځاله پکې کړې ده غومبرو
سر دې ډوب کړې بيا د ميو په پياله کې
په دې تمه چې ترې والوځي غومبرې
خو هاغه ځانونه نور هم پکې کلک کړي
سر دې چوي ځای د تېښتې درنه ورک کړي

ګوره اوس دې هم پر شونډو
خړ سپېره پترې پراته دي
ترې نه کوم پلو ته کډه
ها د نورو له ژړا نه
ټوکيدلې خندا وکړه
يوه څپه د انديښنو د هوا راغله
ستا د هاغه څراغ سا يې
کړه ترېته په مرۍ کې
بلې کړې دې پکې چې وې په زړه کې
نن تودې خولې د ستړيو مزدورانو

رېږدوي دې د زړه ونه
رژوي ترېنه تنکۍ د هيلو پاڼې
لالهانده زړه دې بيا تياره کې ډوب شو
دا د کومو انديښنو په نيلي سپور شي
څومره ژر شي ستا د روح او روان دښته
دم په دم د اضطراب له ازغو ډکه
څنګه وتروړي په منډه
کرونده ترې د خندا د سرو ګلونو

که د زور او د سرو زرو
د هسکین غره په سر ناست یې
خو بیا هم څومره غریب غونډې ښکارېږې
په تن روغ په زړه ناروغه معلومېږې
ترهېدلی دې له زړه نه اطمینان دی
د شپې خوب درنه کړی کرکه درنه تښتي
زور او زر دې درته پېټی
شپېلوي یواځېتوب دې د زړه ونه
ته پوهېږې چې دا ولې؟
ځکه تا ضمیر وژلی
د هوس یاغي سېلاب دې
د احساس شنه کرونده دې
د مادیاتو په شګلن څادر کې نغښتې
چې پرې تش د وسوسو ازغي شنه کېږي

د اروا پالنه وکړه
د الفت تومنه دې وکره په زړه کې
په اروا د قربانۍ باندې ځان پوه کړه
د هستۍ نظام په ورکړه باندې پایي

له خویونو د فطرت سره بلد شه
لاروی د لېونتوب د قافلې شه

د الفت او خوشحالیو پیل ویښ کړه
چې غبرګون یې درته غېږ کې سکون راوړي
الهي پیغام د مینې زمزمه کړه
سوړ نغری دې د زړه ګرم کړه په مینه
بیا دې وګوره په زړه کې
بل به داسې یو لمرین غونډې څراغ شي
چې به توخم د رڼا لوني هر لور ته
پلوشې به ترې په هره خوا ټوکېږي
او وهي به په مېړانه
له توپان د وسوسو سره ډغرې.

نور که پرې اظهار د خوشحالۍ کوي
مونږ د خوشحالۍ لپاره وخاندو

اوښکې مو له سترګو زړه ته ماتې شي
تش د یوې ډوډۍ لپاره وخاندو

غزل

خېر دی وعدې د نن سبا کوه
مینه خو جانانه په رښتیا کوه

تل ته مې د شعر که رسېدی نه شې
شرنګ ته د لفظونو یې واوا کوه

ستا اواره څرېکو ته جونګړه شوه
زما پرهر پرهر زړه ته دعا کوه

نور په ژوند کې هر قدم په پام اخله
یو د محبت پکې خطا کوه

خانده له هر چا سره خندلی شې
راشه د "حسن" سره ژړا کوه

غزل

هسې مې په خوله خبرې سپورې وي
زړه کې مې اشنا ارادې نورې وي

زه یوازې نه یمه له غمه تور
وربځې هم هاغه ژاړي چې تورې وي

خلاص شم په خوارۍ له مزدورۍ ماښام
در چې شم د تا دروازه پورې وي

وڅښو دې پیالو کې د پښتو شراب
زمونږ چې پر تندې پګړۍ نسکورې وي

اخله یې "حسنه" لاس په لاس ترینه
پیغلې په مچکو کې بد پورې وي

غزل

څه کرم دې راته پرېښود رانه لاړې
می او غم دې راته پرېښود رانه لاړې

هر یو ګوټ یې دم ختلی غوندې ښکاري
خالي چم دې راته پرېښود رانه لاړې

رڼاګانو مې له سترګو کډې بار کړې
پکې نم دې راته پرېښود رانه لاړې

هره پانګه دې قسمته رانه لوټ کړه
تش قلم دې راته پرېښود رانه لاړې

په کندهر ټټر کې دواړه سره ګرځو
ستړی دم دې راته پرېښود رانه لاړې

ګورو زلفو دې مَښن کړم اوس د هجر
پېچ و خم دې راته پرېښود رانه لاړې

غزل

مینه په چا مه کړه عادت به دې شي
د زړا سودا مه کړه عادت به دې شي

راټوکېدلې چې له زړه نه، نه وي
هسې خندا مه کړه عادت به دې شي

دروغ به هېر کړې ملامت به دې کړي
رښتیا وینا مه کړه عادت به دې شي

راکې به سېک د جفا پاتې نه شي
دومره وفا مه کړه عادت به دې شي

اوس تر پلو بیا به لوڅ مخ راګورې
دا مشغولا مه کړه عادت به دې شي

نوم د طبیب به کړې بدنام "حسنه"
د زړونو غلا مه کړه عادت به دې شي

د تنهاکو جامې

جفا دې جوړ کړ سور پرهر په زړه مې
په غم لړلې د پرهر اوښکې مې
ستا له دردونو رېبارانو ځنې
پټې جامو کې د تنهاکو شولې
دوی هم دي پېغلې پښتنې لکه ته
د چم له ژړیو نه پرده خوښوي

یو شعر

د حمزه بابا په شانتې ته زړېږې دی ځوانېږي
ستا او ستا د شعر "حسنه" څومره ځان ځان ته فطرت دی

د وصال لمر

لکه چې اووري باران په ونو
او لمر راوخېژي باران شي غلی
د باد څپې پاڼو ته ورکړي جوتې
او ترې نه وڅاڅي په ورو ورو څاڅکي
داسې زما د بېلتانه د مهال
راځوړند شوې په بڼو کې اوښکې
د اسویلیو په پاسته شمال کې
نن د وصال په لمر کې وځځېدې.

د اقتدار په نری لار مه ورځه
پټ یې په دوړو کې په مار مه ورځه

د زړه آیینه به دې شي پټه پکې
"حسنه" پام په دې غبار مه ورځه